

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalomjegyzék.....	1
Beköszöntő	3
Nevelési program	5
I.1. Bevezető	5
I.1.1. Jogi státus.....	5
I.1.2. Jogsabályi háttér.....	6
I.1.3. Az iskola rövid bemutatása	7
I.1.4. Az iskola tárgyi feltételei	8
I.1.5. Az iskola személyi feltételei	9
I.1.6. Küldetésnyilatkozat	10
I.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	13
I.2.1. Pedagógiai alapelvek	13
I.2.2. A nevelő-oktató munka céljai, a kompetencia alapú oktatás	15
I.2.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai, eljárásai, eszközei	23
I.3. A személyiségfejlesztés	23
I.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	24
I.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	26
I.5.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	26
I.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	28
I.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek	29
I.6.1. A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek.....	30
I.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	31
I.6.3. Beilleszkedési, magatartási nehézséggel összefüggő pedagógiai tevékenység	32
I.6.4. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység, esélyegyenlőség	35
I.6.5. A tanulói jogviszonyhoz kapcsolódó egyéb szolgáltatásaink.....	37
I.7. A tanulók intézményi döntéshozatalban való részvételi joggyakorlásának rendje	40
I.7.1. A tanulói jogok gyakorlásának módja	40
I.7.2. A kérdés-érdemi válasz rendje	41
I.7.3. A véleménynyilvánítás gyakorlása	41
I.7.4. A jogok gyakorlásához szükséges információkhoz való hozzájutás	42
I.7.5. Jogorvoslati jog gyakorlása.....	42
I.8. A szülő, a tanuló és a pedagógus kapcsolattartásának formái, továbbfejlesztésének lehetőségei.....	42
I.9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei	44
I. 10. A felvétel, átvétel szabályai	47
I.10.1. Felvétel, átvétel feltételei, követelményei, eljárási rendje.....	47
I.10.2. Vendégtanulói jogviszony létesítésének szabályai	48
I.10.2. Felvétel, átvétel elutasításának eljárásrendje	48
I.10.3. A tanulói jogviszony megszűnése	48
I.11. Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításának iskolai terve	49
Helyi tanterv	51
II.1. Képzési kínálat	51
II.2. Tantárgyak, foglalkozások, óraszámok, tananyag és követelmények	52
II.2.1. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak; a kötelező és választható foglalkozások és azok óraszámjai; az előírt tananyag és a követelmények.....	53
II.3. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és a taneszközök kiválasztásának elvei.....	64

II.4. A mindennapos testnevelés szervezése	65
II.5. Választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai.....	65
II.6. A 11. és 12. évfolyam emelt szintű érettségire felkészítő, szabadon választható tantárgyai:	66
II.7. A középszintű érettségi vizsga témakörei	67
II.8. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése	67
II.9. A tanulók magatartásának, illetve szorgalmának osztályzattal történő értékelése.....	72
II.10. A tanulók jutalmazásának formái, rendje.....	73
II.11. Osztályba (csoportba) sorolás szempontjai	75
II.12. A tanulók fizikai állapotának mérése	75
II.13. Egészségnevelési elvek	75
Mellékletek	81
Záró rendelkezések.....	82

B E K Ö S Z Ö N T Ő

A Szegedi Tudományegyetem Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola pedagógiai programját tisztelettel és szeretettel ajánljuk figyelmébe.

A Nemzeti Alaptanterv lehetőséget biztosít minden oktatási intézménynek, hogy mikrokörnyezete igényeit összehangolja az intézmény pedagógusainak elképzeléseivel. Erre épülő pedagógiai programunkat úgy állítottuk össze, hogy az (58 éve működő közép) iskola hagyományait megőrizve megfeleljen a korszerű közoktatás követelményeinek és korunk kihívásainak.

Az *általános iskola* története az 1883. évben felépített Árpád téri iskolaépülethez nyúlik vissza, Belvárosi Fiú Népiskola néven hosszú időn át ott működött az intézmény. 1951-től 1955-ig a Pedagógiai Tanárképző Főiskola II. sz. Gyakorló Általános Iskolájaként, majd 1958-tól a szegedi egyetem Ságvári Endre Gyakorló Általános Iskolájaként az új épületbe költözött intézmény már a tanárképzésbe is bekapcsolódott. Az 1955-ben Újgimnázium néven megalakult *gimnáziumban* az első tanévben 6 első és 3 második osztály indult. Az intézmény 1956-tól Ságvári Endre Általános Gimnázium néven működött, majd 1958-ban ugyancsak az egyetem gyakorló iskolája lett, Ságvári Endre Gyakorló Gimnázium néven. A középiskola sokáig helyproblémákkal küzdött, csak 1986-ra került kialakításra a mai napig használt gimnáziumi épület. 2000 és 2015 között a két intézmény a Szegedi Tudományegyetem Ságvári Endre Gyakorló Általános Iskola, illetve a Szegedi Tudományegyetem Ságvári Endre Gyakorló Gimnázium néven működött, majd 2015-ben az általános iskolának a gimnáziumba történő beolvadásával, Szegedi Tudományegyetem Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium elnevezéssel létrejött mai iskolánk.

A mintegy 120 fős tantestület körülbelül 1400 diákkal foglalkozik. Az általános iskolások beiskolázását 80%-ban Szeged város közigazgatási területéről végezzük, a gimnáziumi tanulók között azonban vannak Csongrád megyén kívüli általános iskolából érkezők, sőt, határon túli magyar anyanyelvű tanulókat is oktatunk.

Évente mintegy 250-350 tanárjelölt végzi nálunk tanítási gyakorlatát a szakvezető tanárok irányításával. Rendszeresen fogadunk alsóbb éves hallgatókat is pszichológiai, didaktikai, metodikai megfigyelések, felmérések és konzultációk céljából.

Számos kollégánk oktat az egyetem Bölcsészettudományi, a Természettudományi és Informatikai Karán, valamint a Juhász Gyula Pedagógusképző Karon. Elsősorban szak módszertant tanítanak, de szaktárgyi órákat is tartanak.

Igényes tanári munkánk biztosítéka az állandó önképzés, ill. a szervezett hazai és külföldi továbbképzéseken való részvétel. A tantestület több tagja doktori fokozattal illetve címmel rendelkezik. Nyelvtanáraink rendszeresen vesznek részt - elsősorban pályázatok útján - külföldi nyelvtanfolyamokon, tanulmányutakon, módszertani továbbképzéseken, valamint nemzetközi konferenciákon.

A tantestület tagjai közül jó néhányan publikációkkal, pályázatokkal, tankönyvírással, feladatgyűjtemények és feladatlapok szerkesztésével, munkafüzetekkel, monográfiákkal gazdagították a pedagógiai szakirodalmat.

Elsődleges feladatunk, hogy olyan képesség- és kompetenciarendszert alakítsunk ki, amely meghatározó a tanulók személyiségének kiteljesedésében. Tanulóinkat érdeklődésüknek, képességeiknek, tehetségüknek megfelelően készítjük fel a továbbtanulásra és a társadalomba való majdani

beilleszkedésre, a munkaerőpiacon való sikeres érvényesülésre, miközben egyéni bánásmódra törekedve nagy gondot fordítunk diákjaink nevelésére is.

Az ország iskoláinak rangsorában évtizedek óta kiemelkedő helyen állunk: tanulóink sikeresen szerepelnek országos és megyei szervezésű tanulmányi versenyeken, sőt, nemzetközi diákolimpiákon is. Az iskola tanulmányi átlaga rendre 4,2 fölött van.

Idegennyelv-oktatásunk színvonalát jelzi, hogy évről évre növekszik az akkreditált nyelvvizsgát tett tanulók száma. Valljuk, hogy a nyelv nem csupán a legfontosabb kommunikációs eszköz, hanem a kultúra hordozója és közvetítője. Ennek megfelelően különös hangsúlyt fektetünk az országismeretre is. Folyamatos a kapcsolatunk azon országokkal, melyek nyelvét tanítjuk. Legrégbbi cserekapcsolatunk franciaországi, de együttműködünk német, osztrák iskolával is.

Pedagógiai programunkban azokat a célokat, feladatokat és pedagógiai elveket fogalmaztuk meg, amelyek meghatározzák iskolai munkánkat, és amelyek biztosíthatják, hogy megőrizzük – esetleg felülmúljuk – eddig elért eredményeinket.

NEVELÉSI PROGRAM

I.1. Bevezető

I.1.1. Jogi státus

Az intézmény neve:

Szegedi Tudományegyetem Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola

Az intézmény hivatalos rövid neve:

SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola

Címe:

6722 Szeged, Szentháromság u. 2.

Oktatási azonosítója:

029742

Alapító okiratának azonosítója:

A Szegedi Tudományegyetem Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola alapító okiratát a Szegedi Tudományegyetem Szenátusa 98/2015. számú határozatával hagyta jóvá.

Alapító okiratának kelte:

2015. május 26.

Az intézmény alapfeladatai, feladat-ellátási rendje

Az intézmény által ellátandó alapfeladat (TEÁOR szerint):

8520 Alapfokú oktatás

8531 Általános középfokú oktatás

Az intézmény által ellátott alapfeladat szakfeladat rend (szám, megnevezés) szerinti besorolása:

091211 Köznevelési intézményben tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-4. évfolyamon

091212 Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-4. évfolyamon

091220 Köznevelési intézmény 1-4. évfolyamán tanulók nevelésével, oktatásával összefüggő működtetési feladatok

092111 Köznevelési intézményben tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 5-8. évfolyamon

092112 Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 5-8. évfolyamon

092120 Köznevelési intézmény 5-8. évfolyamán tanulók nevelésével, oktatásával összefüggő működtetési feladatok

092211 Gimnáziumi oktatás, nevelés szakmai feladatai

092212 Sajátos nevelési igényű tanulók gimnáziumi nevelésének, oktatásának szakmai feladatai

- 092213 Nemzetiségi tanulók gimnáziumi oktatásának, nevelésének szakmai feladatai
- 092260 Gimnázium és szakképző iskola tanulóinak közismereti és szakmai elméleti oktatásával összefüggő működtetési feladatok
- 094210 Felsőfokú oktatás (gyakorlati képzés)
- 096015 Gyermekeképzetés köznevelési intézményben
- 096025 Munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben
- 081043 Iskolai, diáksport-tevékenység és támogatása
- 081044 Fogyatékosokkal élők iskolai, diáksport-tevékenysége és támogatása
- 082042 Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása
- 082043 Könyvtári állomány feltárása, megőrzése, védelme
- 082044 Könyvtári szolgáltatások

Az intézmény gazdálkodással kapcsolatos jogköre

Az intézmény – a Szegedi Tudományegyetem éves költségvetésében biztosított pénzügyi keretek között – decentralizált gazdálkodással bíró szervezeti egység. Pénzügyi, gazdasági feladatait a Szegedi Tudományegyetem Gazdasági és Műszaki Főigazgatóság látja el (6722 Szeged, Rákóczi tér 1.).

A feladatellátást szolgáló vagyon:

Az intézmény székhelyeként megjelölt ingatlan (hrsz.: 3506, 3507/1, 3507/2.) és az épületben található értékben és érték nélkül nyilvántartott eszközök, vagyontárgyak, az intézmény leltára és a selejtezési jegyzőkönyvek szerint.

A vagyon feletti rendelkezési jog:

Az ingatlan a Magyar Állam tulajdonát képezi, amely fölött a Szegedi Tudományegyetem vagyonkezelési joggal rendelkezik. Az intézményben található állóeszközök, vagyontárgyak, ingóságok feletti rendelkezési jog gyakorlása - fenntartói hozzájárulással - a Szegedi Tudományegyetem Gazdálkodási Szabályzata alapján történik.

Az intézmény gazdálkodási feladatainak ellátása

Az intézmény önállóan működő és gazdálkodó központi költségvetési szerv szervezeti egysége. Gazdálkodással kapcsolatos helyi feladatait az igazgató látja el. Az intézmény önállóan rendelkezik a költségvetés előirányzatai felett. Az intézmény vezetője igazolja, hogy az előirányzatok feletti rendelkezés gazdasági szempontból jogszerű, valamint a teljesítéséhez szükséges anyagi fedezet rendelkezésre áll.

I.1.2. Jogszabályi háttér

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban NKtv.) 26. §-a értelmében a nevelő és oktató munka az iskolában pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el, és az intézményvezető hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. Az iskola pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezeti be.

A pedagógiai program elfogadása előtt ki kell kérni a szakmai munkaközösségek, a szülői szervezet (SZMK) a diákönkormányzat (DÖK), valamint az intézményi tanács véleményét.

Az iskolák pedagógiai programjának tartalmi elemeit az NKtv. és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (továbbiakban R.) 7.§-a határozza meg. Ennek értelmében a gimnáziumok pedagógiai programja két részből áll: nevelési programból és helyi tantervből. A kettő együtt meghatározza az iskolákban folyó nevelő és oktató munka minden lényeges elemét, egyaránt szolgálja a szülők és tanulók tájékoztatását, valamint a pedagógiai munka egységét.

E dokumentum az alábbi hatályos jogszabályok alapján készült:

- 2011. évi CXCV. Törvény a köznevelésről és módosításai,
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról,
- 326/2013. (VIII. 30.) Kormányrendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról,
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről,
- 229/2012. (VIII. 28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról,
- 110/2012. (VI.4.) kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról,
- 22/2013. (III. 22.) EMMI rendelet egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról (benne a hit- és erkölcstan oktatásáról),
- 137/2008. (V.16.) Kormányrendelet 2. sz. mellékletében meghatározott Közös Európai Referenciakeret A/1-A/2-B/1-B/2 szintű nyelvtudás követelményeiről

I.1.3. Az iskola rövid bemutatása

Általános iskolánkban 8 évfolyam tanulói végzik alapfokú tanulmányaikat. A képzés sajátosságai: két idegen nyelv oktatása valamennyi tanuló számára a 2., illetve az 5. évfolyamtól kezdődően; az idegen nyelvek bontott tanulócsoportban történő oktatása; kompetencia alapú oktatási programok; napközis ellátás és foglalkozás; tehetséggondozás; fejlesztés, felzárkóztatás; tanórán kívüli művészetoktatás (képzőművészet, zene, tánc); sporttevékenységek; erdei iskolai programok; változatos kulturális és szabadidős tevékenységek; igény szerint felsőtagozatosoknak tanulószobai foglalkozások.

Gimnáziumunk jelenlegi struktúrájára jellemző, hogy a nagyszerű országos beiskolázású matematika-fizika speciális, illetve emelt szintű képzést nyújtó osztályon kívül különböző orientációjú osztályok (magyar-történelem, biológia-fizika-kémia, idegen nyelv ill. műszaki-informatika) közül választhatnak az ide jelentkező tanulók. 1993-ban indítottunk először magyar – francia két tanítási nyelvű képzést, amelyet a 2011/12-es tanévtől kezdődően 5 évfolyamos formában folytatunk, megnyitva a lehetőséget azon általános iskolás tanulók számára is, akik a francia nyelvet előzőleg még nem tanulták. A 2016/17-es tanévtől 6 évfolyamos gimnáziumi képzést is indítunk, amelyben magasabb óraszámban tanítjuk mindkét idegen nyelvet, az 1. idegen nyelvet –mely az angol- 7. osztálytól, a 2. idegen nyelvet –mely a francia vagy a német- 9. osztálytól.

Több sikeres országos és megyei pályázat révén megteremtettük a korszerű informatikai képzés feltételeit. Tanulóink és tanáraink az egyetemi számítógép-hálózatra kapcsolódva használják az internet által kínált lehetőségeket. 1993 óta minden középiskolás tanulónknak saját e-mail címe van.

A Szegedi Ságvári Gimnáziumért Alapítvány és A Ságváris Nebulókért Alapítvány segít az oktatás és nevelés minőségi feltételeinek javításában, a kulturális rendezvények, a versenyek, a kirándulások, a csereutak és az iskolai sport támogatásában.

I.1.4. Az iskola tárgyi feltételei

Az iskolaépület gimnáziumi szárnya a múlt század közepén épült. Hasznos alapterülete 5873 m². 33 tanterem és 15 tanári szoba áll rendelkezésünkre. A díszterem 254 m², az iskolai klub 114 m² nagyságú. Az épületszárny padlásterében kialakított termekben működik a TÁMOP-3.1.3-10/2-2010-0013 számú, „Természetismereti tudástárral támogatott közoktatás fejlesztés” című projekt keretében kialakításra került Szegedi Regionális Természettudományos Diáklaboratórium (SzeReTeD). A projekt keretében megépült 21. századi laboratóriumok és a kiszolgáló infrastruktúra a természettudományos oktatás regionális központjává emelik gimnáziumunkat. Az infrastrukturális fejlesztésekkel párhuzamosan – a Dél-alföldi Régió 18 közoktatási intézményének együttműködésével - megvalósuló szakmai-tartalmi fejlesztések lehetőséget kínálnak a korszerű és magas szintű természettudományos szemléltetés hálózatos rendszerének kialakítására.

A gimnáziumi könyvtár 1982-ben létesült, közel 22000 kötettel rendelkezik. A könyvtár szabadpolcos rendszerű, olvasóterme tanítási órák tartására is alkalmas. Az iskolai könyvtár a SZTE Központi Könyvtár hálózatának tagkönyvtára.

Az iskolaépület általános iskolai, a 2010-2012. években komoly felújításon átesett szárnyában 32 oktatási helyiség és 13 tanári munkaszoba, illetve szertár, továbbá egy fejlesztőszoba található. Emellett az általános iskolás tanulók számára kialakításra került egy 30 fő befogadására alkalmas könyvtári olvasóterem, valamint egy 100 férőhelyes, tálalókonyhával rendelkező ebédlő is. Az általános iskolai könyvtár egy előkészítő helyiséget és egy olvasótermet foglal magában. Működéséhez, az állományfeldolgozás és rendszeres karbantartás céljából csatlakoztunk a fenntartó szervezet könyvtárának digitális állománykezelő rendszeréhez, ehhez beszereztük a szükséges eszközöket. Az állomány számítógépes nyilvántartása teszi lehetővé az áttekinthetőbb és könnyebb kezelést. Az olvasóterem könyvtári órák megtartására alkalmas, de egyéb tanítási órákat és foglalkozásokat is tartunk ebben a helyiségben (pl. házi versenyek, író-olvasó találkozók, munkaközösségi foglalkozások, stb.).

Az iskolaépület általános iskolai szárnyában teljes körű, valamennyi fogyatékosra kiterjedő akadálymentesítésre került sor a mosdók átalakításával és felvonó beépítésével.

Tornatermünk 426 m² -es küzdőtérrel és lelátóval rendelkezik, emellett a középiskolások egy 99,5 m²-es, kisebb csoportok befogadására alkalmas tornateremben mozoghatnak, az alsós tanulóink pedig az általános iskolai épületszárny első emeletén található tornaszobát használhatják. Néhány tanuló testmozgását a 99 m² alapterületű kondicionáló terem is lehetővé teszi.

A tanulók rendszeres egészségügyi felügyeletét és ellátását a gimnáziumi épületszárnyban működő orvosi rendelőben biztosítjuk, a fenntartó alkalmazásában álló iskolaorvos és védőnő gondoskodik a rendszeres szűrővizsgálatok elvégzéséről.

A gyerekek egészségét növekedésük gyors ütemének időszakában ergonómiai szempontok szerint kialakított iskolabútorokkal igyekszünk óvni. Pályázati bevételi forrásainkból és az iskola alapítványán keresztül szülői támogatásokból 2000-től osztálytermeinkben ergonómiailag tervezett bútorokat szereztünk be. A bútorcsere befejezésére 2010-ben szintén az európai uniós pályázati támogatás teremtett lehetőséget.

Fontos feladatot jelentett a megújult iskolaépületben a technikai szemléltető eszközök körének bővítése. Törekvésünk volt, hogy folyamatosan minden tanterembe és szaktanterembe rögzített projektor, számítógép, interaktív tábla, mozgatható video-szekrényben televízió, video lejátszó, CD lejátszó és kazettás magnó kerüljön elhelyezésre. Az iskolai IKT eszközök beszerzését az iskolafelújítási programhoz kapcsolódó, infokommunikációs eszközök beszerzését célzó projekt támogatta (TIOP 1.1.1), amelyre szintén sikerrel pályázott az intézmény.

I.1.5. Az iskola személyi feltételei

- A pedagógiai programot jelenleg 130 alkalmazott teljesíti.
- A tantestület aktuális létszáma: 119 fő, végzettségük a törvényben előírtaknak megfelel. Ezen felül óraadó tanárok és francia lektor segíti munkánkat.
- Minden tanár tagja valamilyen munkaközösségnek.

Az iskolában működő munkaközösségek:

- Magyar nyelv és irodalom
- Ember és társadalom
- Matematika
- Természettudományok és informatika
- Angol nyelv
- Idegen nyelv
- Tanító
- Testnevelés - ének-zene - rajz –média (készségtárgyak)
- Francia két tanítási nyelvű tanárok munkaközössége
- Osztályfőnöki munkaközösség

A munkaközösségek tagjainak együttműködését a rendszeresen megtartott munkaközösségi értekezletek, az óralátogatások, a továbbképzések biztosítják. A tantestület tagjai bekapcsolódnak minden olyan programba, amely az oktató-nevelő munka fejlesztését segíti, nagy számban vesznek részt továbbképzéseken. Intézményünkben elsősorban a pedagógiai program megvalósításához kapcsolódó képzéseken való részvételre ösztönözzük tanárainkat.

A testület tagjai folyamatosan részt vesznek akkreditált pedagógus-továbbképzéseken. Közülük többen támogatják a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését-oktatását.

Az oktató-nevelő munkát iskolatitkárok, gazdasági ügyintéző, gazdasági és műszaki dolgozók, rendszergazda, oktatástechnikusok és laboráns segíti.

A portaszolgálat ellátását a Szegedi Tudományegyetem Védelmi Irodája biztosítja.

I.1.6. Küldetésnyilatkozat

Az SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola olyan összetett oktatási – nevelési intézmény, amely alaptevékenysége mellett felsőfokú oktatási feladatokat is ellát.

Ebből adódóan diákjaink esetében arra törekszünk, hogy érdeklődésüknek, képességeiknek, tehetségüknek megfelelően felkészítsük őket a továbbtanulásra és a társadalomba való majdani beilleszkedésre, a munkaerőpiacon való sikeres érvényesülésre. E cél elérése érdekében előtérbe kerül a komplex személyiségfejlesztés, a személyes, szociális és kognitív kompetenciák kialakítása, fejlesztése, megerősítése. Arra törekszünk, hogy tanulóink tudásukat minden élethelyzetben tudják alkalmazni. A kompetencia-alapú oktatással olyan képességrendszert igyekszünk kialakítani, amely meghatározó a tanulók személyiségének kiteljesedésében, az egész életen át tartó tanulás képességének megszerzésében.

A gyakorló tanításukat iskolánkban végző tanárjelöltek képzése során legfőbb célunk, hogy minél inkább hozzájáruljunk a pedagógiai pályára való felkészülésükhöz.

Iskolánk legfőbb célkitűzései, hogy diákjaink:

- rendelkezzenek biztos, konvertálható tudással;
- legyenek képesek önálló, logikus és kreatív gondolkodásra;
- tudásközpontú értékrendjük alakuljon ki;
- képesek legyenek önálló ismeretszerzésre;
- legyen magas szintű anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs képességük;
- sajátítsák el a kulturált magatartás és társadalmi szocializáció alapvető szabályait;
- ismerjék a nemzeti és az európai kultúra értékeit;
- ismerjék fel a testedzés és az egészséges, környezettudatos életmód szerepét a harmonikus személyiségfejlődésben;
- tanulják meg a demokratikus együttélés szabályait, ismerjék fel a jogok és kötelességek egyensúlyát.

Iskolánkban olyan légkör kialakítására törekszünk, amelyben tanár, diák, szülő egyaránt jól érzi magát. Ez a kapcsolatrendszer a kölcsönös érdeklődés, bizalom, aktív közreműködés és folyamatos kommunikáció alapján működik.

Nevelési programunk, az életkori sajátosságok figyelembe vételével az iskolai közösség, a kisebb közösségek és csoportok aktivitására, együttműködésére, öntevékenységére épül. Olyan közösségeket hívunk életre, ahol természetes a baráti kapcsolatok építése, fenntartása, egymás segítése, mások véleményének tiszteletben tartása, az egymáshoz való alkalmazkodás, kulturált kommunikáció, csapatszellem. Arra törekszünk, hogy mindez szegregációmentes együttnevelési környezetben valósuljon meg.

Iskolánkban biztosítjuk az egyenlő hozzáférést, az esélyegyenlőséget a tanulásban a kulcskompetenciák szilárd megalapozásával, a tanulási nehézségek feltárásával, az arra rászorulóknak egyéni felzárkóztatásával, valamint a tehetség felismerésével és kibontakoztatásával.

Fontosnak tartjuk, hogy az iskolai szintű rendezvényeink, ünnepélyeink egyaránt hassanak az értelemre és az érzelemre, maradandó élményt nyújtsanak diákoknak, vendégeknek, tanároknak.

Az egészséges életmódra nevelés érdekében fontosnak tartjuk pozitív életmódminták megismérését és alkalmazását, a harmonikus személyiség értékékként való tiszteletét.

A pedagógus személyisége, viselkedése, külső megjelenése, szavainak és tetteinek összhangja az egyik legfontosabb és legmeghatározóbb minta. Személyes példamutatással neveljük tanítványainkat toleranciára, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására.

Céljaink megvalósításához szükségszerű, hogy pedagógusaink rendelkezzenek a pedagógushivatáshoz szükséges kulcskompetenciákkal, azaz legyenek alkalmasak

- a tanulói személyiség fejlesztésére: tudják az egyéni igényekre és fejlődési feltételekre tekintettel elősegíteni a tanulók értelmi, érzelmi, testi, szociális és erkölcsi fejlődését, a demokratikus társadalmi értékek, a sajátos nemzeti hagyományok, az európai kulturális és az egyetemes emberi értékek elsajátítását;
- tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítésére, fejlesztésére: a tanulói közösségekben rejlő pedagógiai lehetőségek kihasználására, az egyének közötti különbségek megértésének elősegítésére, a közösségekben kialakuló konfliktusok kezelésére, az interkulturális nevelési programok alkalmazására, az együttműködés készségeinek fejlesztésére;
- a pedagógiai folyamat tervezésére: tudják pedagógiai munkájukat a feltételek árnyalt elemzése alapján átfogóan és részletekbe menően megtervezni, tapasztalataikat reflektív módon elemezni és értékelni;
- a szaktudományi tudás felhasználásával a tanulók műveltségének, készségeinek és képességeinek fejlesztésére: tudják az adott szakterületen szerzett tudásukat tantervi, műveltségterületi összefüggésekbe ágyazni, ennek alapján a tanulók tudományos fogalmainak, fogalomrendszerének fejlődését elősegíteni, az egyes tudományterületek szemléletmódját, értékeit és kutatási eljárásait megismertetni, az elsajátított tudás alkalmazásához szükséges készségeket kialakítani, szakterületük az egészség védelmével és fejlesztésével való összefüggéseit felismerni és ezzel a tanulók egészségfejlesztését elősegíteni;
- az egész életen át tartó tanulást megalapozó kompetenciák hatékony fejlesztésére: különösen az olvasás-szövegértés, információfeldolgozás, a hatékony tanulás, a szociális és állampolgári kompetenciák, a kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetenciák, az alapvető gondolkodási műveletek, a problémamegoldó gondolkodás folyamatos fejlesztésére, a tanulók előzetes tudásának, iskolán kívül megszerzett ismereteinek és készségeinek, valamint az iskolában elsajátított tudásának integrálására, az önálló tanulás képességeinek megalapozására, fejlesztésére, a tanulók testi-lelki-szellemi egészségének fejlesztésére;
- a tanulási folyamat szervezésére és irányítására: változatos tanítási-tanulási formák kialakítására, a tudásforrások célszerű kiválasztására, az új információs-kommunikációs technológiák alkalmazására, hatékony tanulási környezet kialakítására;
- a pedagógiai értékelés változatos eszközeinek alkalmazására: a tanulók fejlődési folyamatainak, tanulmányi teljesítményeinek és személyiségfejlődésének elemző értékelésére, a különböző értékelési formák és eszközök használatára, az értékelés eredményeinek hatékony alkalmazására, az önértékelés fejlesztésére;
- szakmai együttműködésre és kommunikációra: a tanulókkal, a szülőkkel, az iskolai közösséggel, a társszervezetekkel és kutató-fejlesztő intézményekkel történő együttműködésre, a velük való hatékony kommunikációra;

- szakmai fejlődésben elkötelezettségre, önművelésre: a munkájukat segítő szakirodalom folyamatos követésére, önálló ismeretszerzésre, személyes tapasztalataik tudományos keretekbe integrálására, a neveléstudományi kutatások fontosabb módszereinek, elemzési eljárásainak alkalmazására, saját munkájuk tudományosan megalapozott eszközöket felhasználó értékelésére.

A magyar-francia két tanítási nyelvű képzés célja olyan diákok képzése, akik megfelelnek a modern kor követelményeinek: legalább két idegen nyelvet bírnak közép- és felsőfokon.

Az e képzésben részt vevő diákok számára a francia nyelv megtanulása nemcsak cél, hanem eszköz is ahhoz, hogy - a hatályos tantervi követelményeknek való megfelelés mellett - a különböző szaktárgyakat célnyelven sajátítsák el. Megszerzett nyelvtudásuk, készségeik értéket jelentenek, így az érettségi vizsga teljesítése után több lehetőséghez juthatnak felsőfokú tanulmányaik, majd munkájuk során itthon és frankofón területeken egyaránt.

A magyar-francia két tanítási nyelvű érettségi bizonyítvány vonzerejét emeli, hogy megfelelő eredmény esetén C1 szintű (felsőfokú) nyelvvizsga-bizonyítványt is szerezhettek diákjaink az érettségi vizsgákon.

A hagyományos továbbtanulási lehetőségek mellett hazai és külföldi magyar és francia nyelvű képzéseket is választhatnak. Két tanítási nyelvű érettségi bizonyítvány birtokában tanulóink általában nyelvi meghallgatás nélkül beiratkozhatnak frankofón területen működő egyetemekre.

A nyelvtanítás hatékonyságát és a francia kultúra közvetítését anyanyelvi oktatók munkája is segíti. A diákcsere, a nagyszámú verseny és rendezvény, illetve a francia nyelvű színjátszás színesíti a diákéveket.

A francia nyelv és kultúra iránt elkötelezett tanáraink olyan fiatalokat nevelnek, akik nyitottak más kultúrák befogadására, közvetítik a sajátjukat, és így a XXI. század európai polgárainak érezhetik magukat.

I.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

I.2.1. Pedagógiai alapelvek

A köznevelési törvényben megfogalmazott elvek

Szakmai önállóság: Az iskola által elkészített óraterv és helyi tanterv alapján végzett nevelő-oktató munka.

Vallási-világnézeti semlegesség: A világnézeti hovatartozás tiszteletben tartása: az intézményen belül helyet biztosítunk a tanulók és szüleik által igényelt vallásoktatáshoz.

Ingyenesség: Az iskola nevelő-oktató munkájával összefüggő szolgáltatások ingyenesek. Az iskolahasználók törvény által nem biztosított igényeinek kielégítésére szükség esetén önköltséges tevékenységformák beiktatása a működésbe.

Anyanyelven való tanulás joga: Tanulóink magyar állampolgárok, iskolai nevelésük-oktatásuk anyanyelvükön zajlik valamennyi tárgyból.

Hátrányos megkülönböztetés tilalma: A tanuló nevelése-oktatása során semmilyen módon és körülmények között hátrányos helyzetbe nem hozható.

Esélyegyenlőség, egyenlő hozzáférés biztosítása: A hátrányokkal küzdő tanulók segítése, a sajátos nevelési igényű gyerekek befogadása és felkarolása, ép társaikkal ~~történő~~ együtt történő nevelése és oktatása.

Az ismeretátadás és az ezen alapuló gondolkodásra nevelés csak akkor lehet eredményes, ha a pedagógus önmaga és tanulói iránt egyaránt igényes. Tanárainknak úgy kell határozott követelményeket támasztaniuk, hogy egyúttal lehetőséget nyújtsanak a tanuló önállóságának, kezdeményező képességének és kreativitásának kibontakoztatására. A tanár–diák kapcsolatban a két fél emberi egyenrangúsága mellett a pedagógusé a vezető szerep. Ez különösen a pedagógiai légkör kialakítására, a tanulói aktivitás kibontakoztatására, tevékenységeik megszervezésére, személyiség-fejlődésük támogatására vonatkozik. Eredményes, sikeres oktatás a tanulók motiválása nélkül nem képzelhető el. A Szegedi Tudományegyetem Gyakorló Gimnázium és Általános Iskolának tantesztülete nevelő és oktató munkáját a következő alapelvek figyelembevételével végzi:

A komplexitás elve: a nevelés és oktatás során figyelembe kell venni, hogy biológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek folyamatosan és együttesen hatnak a tanulókra. Ezeket a hatásokat kell összehangolni.

A következetesség elve: igényesség, határozott követelmények támasztása a tanulókkal szemben. A teljesítmények rendszeres ellenőrzése, mérése, értékelése.

A tapasztalatszerzés elve: a nevelés-oktatás folyamatában biztosítani kell a tanulók számára a saját tapasztalatok megszerzését, megértését, általánosítását az ismeretek befogadásának új mód-szereivel (tanuló-kísérletek, megfigyelések, kirándulások, erdei iskolák, valamennyi tanórai és iskolán kívüli tevékenység).

A motiváció elve: a tanulók érdeklődését fel kell kelteni. A tanulók érdeklődésének felkeltése és a tanulás iránti elköteleződés kialakítása.

A koncentráció elve: adott tantárgy tanítása során építeni kell a korábban, illetve más tantárgyból elsajátított tudásra. Tantárgycsoportok, tananyagtartalmak között összefüggések keresése, feltárása, megértése.

A szemléletesség elve: a tanítás során a befogadást, az elsajátítást könnyítő tanulásszervezési és módszertani eljárásokat kell alkalmazni.

Az aktivizálás elve: a nevelés-oktatás folyamatában serkenteni kell a tanulói aktivitást. Lehetőséget kell nyújtani a tanuló önállóságának, kezdeményező-készségének, kreativitásának kibontakoztatására.

A külső hatások elve: a pedagógusoknak támaszkodnia kell mindazon tapasztalatokra, információkra, ismeretekre, amelyeket a tanulók az iskolán kívül, mindennapi életükben szereznek.

A visszajelzés elve: a tanulói teljesítményekről, ezek változásáról, javításuk akadályairól folyamatos visszajelzést kell adni.

Az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételének elve: a tanulók értelmi, érzelmi, pszichikai, szociális fejlesztését mindenkor a fejlettségi szintjükhöz kell igazítani.

A pedagógus vezető szerepe: a diákjogok tiszteletben tartásával a pedagógusnak vezető szerepe van a pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában, tevékenységeinek megszervezésében, személyiségük fejlesztésében.

A bizalom elve: bizalom, megértés, tisztelet a tanuló személyisége iránt, törekvés a személyes kapcsolatok kialakítására.

Egységesség elve: Az egységesség az egyik legalapvetőbb elvárás oktató-nevelő munkánk során. Arra törekszünk, hogy valamennyi tevékenységünket ugyanazok az elvek, célok határozzák meg, ezeket igyekeztünk kifejezésre juttatni az intézményi dokumentumainkban.

A közösség fontos szerepének elve: a tanulók mindig szűkebb (család, osztály, iskola) és tágabb (környezet, társadalom) közösség tagjai. A nevelés-oktatás az emberi viszonyokban gazdag közösségek hatásrendszerén át a közösségekben, a közösségek életének, céljainak, érdekeinek figyelembe vételével, a közösség aktív részvételével történik. A közösségek biztosítanak lehetőséget – a pedagógusok vezető, irányító, kezdeményező szerepe mellett – a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához.

Demokráciára nevelés elve: Az életkori sajátosságoknak megfelelően felkészíteni a tanulókat az aktív állampolgári életre, az alapvető emberi jogok megismertetésére. A demokráciára, aktív állampolgárságra felkészítő személyközi kompetenciák elsajátítását és gyakorlását az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosítja.

Európai, humanista értékrend elve: Nyitottság a különböző kultúrák iránt, ismeretek szerzése az Európai Unió intézményrendszeréről, európai azonosságtudat erősítése. Magyarságukat megőrizve váljanak európai polgárokká. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megváltozott lehetőségekkel. Az idegen nyelvek elsajátítása által tudjanak kommunikálni az uniós és más országok állampolgáraival.

Magyarságtudat, hagyománytisztelet elve: A magyar kultúra értékeinek megismertetése, megszerettetése, hagyománytisztelet megteremtése. (magyar nyelv, irodalom, zene, képzőművészet) Legyenek büszkék azon értékeinkre, amelyek az európai és az egyetememes emberi kultúrát

gazdagították. Kiemelkedő történelmi személyiségeink, európai és világhírű tudósaink, felfedezőink, sportolóink, művészeink legyenek példaképeik.

Szociális értékrend elve: Szociális kompetenciák kialakítása, fejlesztése, a tolerancia, az empátia, a bizalom és egymás segítése. Társas kapcsolatokban az együttműködés, a kulturált kommunikáció, a konfliktuskezelés, az egymásért érzett felelősség kialakítása. Erkölcsi, etikai normák ismerete és azok betartása.

Személyes motívumok elve: Személyes kompetenciák kialakítása, megerősítése, fejlesztése. Helyes önismeret, énkép meghatározása. Önmagával és másokkal szemben elvárt magatartásformák, viselkedési normák ismerete, betartása. Saját cselekedetek, valamint azok következményeinek helyes megítélése, értékelése.

Egészséges és kulturált életmód elve: Testileg, lelkileg egészséges, önmagával harmóniában élő személyiség tudatos kialakítása, az egészséges állapot fenntartása. A harmonikus élet értékékként való tiszteltetére nevelés.

Környezettudatosság elve: Legyenek tisztában épített és természetes környezetük értékeivel, s azok megőrzésének fontosságával: az egyéni és közösségi felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás, gondolkodásmód, életvitel kialakítása. Ismerjék meg a megelőzés, a hulladékgyűjtés és újrahasznosítás folyamatait, valamint gyakorolják a szelektív hulladékgyűjtést.

Az értelem fejlesztésének elve: Logikus, okfeltáró gondolkodás, a tanulási motívum-rendszer kialakítása. Értő olvasás, szövegfeldolgozás, fogalmazási képességek, a tanulási képesség fejlesztése.

Az egyéni igényekhez igazodó fejlesztés elve: differenciált képességfejlesztés, különféle tanulásszervezési technikák és módszerek alkalmazása.

Önálló ismeretszerzés elve: A tanórán kívüli, önállóan szerzett ismeretek bevonásának képessége.

Az önművelés igényének elve: A megismerési, felfedezési vágy felkeltése. Eljárások az ismeretek önálló hozzájutásához.

A pedagógiai alapelvek olyan általános, lényeges, normatív jellegű irányelvek, amelyek a nevelés-oktatás minden területére és formájára érvényes törvényszerűségekre és a nevelési-oktatási tapasztalatokra alapozva alapulva biztosítják a nevelés eredményességét.

I.2.2. A nevelő-oktató munka céljai, a kompetencia alapú oktatás

Iskolánk feladata, hogy tanulóinkat a XXI. századra felkészítse, azaz számukra hasznosítható tudást adjon, olyan készségek és képességek birtokába juttassa őket, amelyekkel a változó munkaerő-piaci igényekhez alkalmazkodni tudnak.

Fő célkitűzésünk éppen ezért az, hogy az iskolánkban végzett tanulók rendelkezzenek azokkal az alap- és kulcskompetenciákkal, amelyek nélkülözhetetlenek ahhoz, hogy választott hivatásukat sikerrel gyakorolják, illetve életpályájukat szükség esetén módosítani tudják. Ezen kompetenciák megszerzéséhez egyenlő esélyt kell biztosítani minden tanuló számára.

Az Európai Unióban kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában az Unió polgárai egyrészt gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások

irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatják. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik.

A különböző kompetenciaterületekben megjelenő ismeretek, készségek, és ezek háttérében a meghatározó képességek és attitűdök számos tanulási helyzetben és összefüggésben alkalmazhatók különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására, ezért több műveltségterülethez is köthetők. Több kompetencia egymásba fonódik, így részben fedik egymást, továbbá az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik területhez elengedhetetlen készségek formálódását, fejlődését. Hasonló egymásra építettség jellemzi a képességek kibontakoztatására és a tanulás fejlesztésére irányuló célok és az egyes műveltségterületek viszonyát. Számos olyan fejlesztési területet említhető, amely valamennyi műveltségterületen a kialakítandó kompetencia részét képezi: ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, az együttműködés, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezését és értelmezését, megőrzését és közvetítését szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban), valamint a helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználatot az oktatásban és képzésben, a társadalmi és kulturális tevékenységek során, a családi és a társas életben, a munkában és a szabadidős tevékenységekben, a társas valóság formálásában.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának folyamata és eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességeinek fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókinccs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli és írásbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különböző nyelvi stílusok sajátosságainak, valamint a különféle helyzetekben a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét.

Az ember rendelkezik azzal a képességgel, hogy változatos helyzetekben, szóban és írásban képes másokkal érintkezni, kommunikációját figyelemmel tudja kísérni, és a helyzetnek megfelelően tudja alakítani. Képes nyelvileg megalkotni és kifejezni saját valóságát és valóságértelmezését, a nyelvhasználaton keresztül mások valóságértelmezését megismerni és a sajátjával összevetni, összehangolni, vagy ütköztetni. Képes a nyelvhasználat útján ismereteket szerezni és ismereteit gazdagítani, illetve új ismereteket, tudást létrehozni. Képes megkülönböztetni és felhasználni különböző típusú szövegeket, továbbá információkat keresni, gyűjteni, feldolgozni és közvetíteni. Tud segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelően, etikusan és meggyőzően kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a társas viszonyokra érzékeny, tudatos, érdeklődő és önkritikus magatartást, a törekvést az építő jellegű párbeszédre, az igényes megnyilvánulás értékének felismerését, az esztétikai minőség tiszteletét, mások megismerésének igényét és az anyanyelv iránti felelősség vállalását. Ehhez ismerni kell az anyanyelv és a nemzeti kultúra, a nyelv és a valóság, a kommunikáció és a társas világ közötti összetett kapcsolatot, a nyelv változó-változtató természetét, másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció - az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan - az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Ilyen a hallott és olvasott szöveg értése, a szövegalkotás és az interakció szóban és írásban. Ezek a tevékenységek az élet különböző területein - oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidős tevékenységek - az egyén szükségleteinek megfelelően folynak. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése. A nyelvhasználó tudásszintje változhat a különböző nyelvek, nyelvi tevékenységek (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése, írásképesség és közvetítő készség), valamint az idegen nyelvet használó társadalmi-kulturális háttere, igényei és érdeklődése szerint.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio- és interkulturális készségeket feltételez. Az élethosszig tartó tanuláshoz a nyelvhasználónak el kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia kialakításához elengedhetetlen az olyan meghatározó bázisképességek fejlesztése, mint a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés. E kompetencia összetevőit alkotják azok a készségek is, amelyekre támaszkodva a mindennapi problémák megoldása során a matematikai ismereteket és módszereket alkalmazzunk.

A matematikai kompetencia kialakulásában, hasonlóan más területekhez, az ismeretek és a készség szintű tevékenységek egyaránt fontos szerepet töltenek be.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A matematikai ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek, struktúrák, az alapműveletek és az alapvető matematikai fogalmak, jelölések és összefüggések készség szinten alkalmazható tudását.

A matematikai kompetencia azt jelenti, hogy felismerjük az alapvető matematikai elveket és törvényszerűségeket a hétköznapi helyzetekben, elősegítve a problémák megoldását a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. E kompetencia teszi lehetővé a törvényszerűségek felismerését a természetben, és alkalmassá tesz az érvek láncolatának követésére, a matematika nyelvén megfogalmazott törvények megértésére.

A matematikai műveltséghez való pozitív hozzáállás annak az igazságnak a tiszteletén alapul, hogy a világ rendje megismerhető, megérthető és leírható.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia az ismereteknek és készségeknek azt a rendszerét jelöli, amelynek megfelelő szintje lehetővé teszi, hogy megfelelő ismeretek és módszerek fel-

használásával leírjuk és magyarázzuk a természet jelenségeit és folyamatait, bizonyos feltételek mellett előre jelezve azok várható kimenetelét is. Segít abban, hogy megismerjük, illetve megértsük természetes és mesterséges környezetünket, és ennek megfelelően irányítsuk cselekedeteinket. A technikai kompetencia ennek a tudásnak az alkotó alkalmazása az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében. A természettudományos és technikai kompetencia magában foglalja a fenntarthatóság, azaz a természettel hosszú távon is összhangban álló társadalom feltételeinek ismeretét, és az annak formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség elfogadását.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A természettudományok esetében elengedhetetlen a természet működési alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek és technológiai folyamatoknak az ismerete, de ismerni kell az emberi tevékenységeknek a természetre gyakorolt hatásait is. Így megértjük a tudományos elméletek szerepét a társadalmi folyamatok alakulásában, valamint az alkalmazások és a technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait a társadalomra nézve.

A természettudományos és technikai kompetencia birtokában mozgósítani tudjuk természettudományos és műszaki műveltségünket a munkában és a hétköznapi életben: amikor új technológiákat, eszközöket, berendezéseket ismerünk meg és működtetünk, amikor a tudományos eredményeket a hétköznapi életben alkalmazzuk egyéni és közösségi célok érdekében, vagy természettudományos és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatalakor. Az ilyen kompetenciával felvértezett ember egyaránt kritikus az áltudományos, az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes, illetve a technikát, a termelést az emberi szempontok és a környezeti fenntarthatóság fölé helyező megnyilvánulásokkal szemben.

A természettudományos és technikai kompetencia kritikus és kíváncsi attitűdöt alakít ki az emberben, aki ezért igyekszik megismerni és megérteni a természeti jelenségeket, a műszaki megoldásokat és eredményeket, nyitott ezek etikai vonatkozásai iránt, továbbá tiszteli a biztonságot és a fenntarthatóságot.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (információs és kommunikációs technológia, a továbbiakban IKT) és a technológiák által hozzáférhetővé tett közvetített tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használatát a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: az információ felismerése (azonosítása), visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítás, bemutatása és cseréje; digitális tartalomalkotás és -megosztás, továbbá kommunikációs együttműködés az interneten keresztül.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A digitális kompetencia az IKT természetének, szerepének és lehetőségeinek megértését, alapos ismeretét, illetve ennek alkalmazását jelenti a személyes és társadalmi életben, a tanulásban és a munkában. Magába foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat - szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás és -kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) - a szabadidő, az információ-megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás, a művészetek és a kutatás terén. A tanulónak értenie kell, miként segíti az IKT a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az ezek kiszűrésére használatos alapvető technikákat, továbbá az IKT interaktív használatához kapcsos-

lódó veszélyeket és etikai elveket, valamint a szerzői jogból és a szoftver-tulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi kereteket.

A szükséges készségek magukba foglalják az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Ide tartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, az ezek segítségével történő keresés, az IKT alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

Az IKT használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes alkalmazása érdekében. A digitális kompetencia fejlődését segítheti továbbá az aktív részvétel a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékalapú, személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az ember hatékony és építő módon vehet részt az egyre sokszínűbb társadalmi és szakmai életben, továbbá - ha szükséges - képes a konfliktusok megoldására. Az állampolgári kompetencia lehetővé teszi, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudást felhasználva aktívan vegyünk részt a közügyekben.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul, ahogyan ezek az Európai Unió Alapjogi Chartájában és a nemzetközi nyilatkozatokban szerepelnek, és ahogyan ezeket helyi, regionális, nemzeti, európai és nemzetközi szinten alkalmazzák. A kompetencia magába foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem főbb eseményeinek és tendenciáinak, továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak valós céljainak, értékeinek és törekvéseinek az ismeretét. Idetartozik az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek az ismerete, valamint az európai sokféleség és a kulturális azonosságtudat fontosságának tudatosítása egyaránt.

Az állampolgári kompetencia kialakítása során olyan képességekre és készségekre is támaszkodni kell, mint a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés, valamint a megoldásuk során tanúsított szolidaritás. Ez a kompetencia magában foglalja a közösségi tevékenységek és a különböző - helyi, nemzeti és európai - szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzését, továbbá a részvételt a döntéshozatalban (elsősorban szavazás útján).

A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartását. Pozitív attitűd a településhez, az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozás tudata, a részvétel iránti nyitottság a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén, valamint a felelősségérzetnek és a közösségi összetartozást megalapozó közös értékek, demokratikus elvek elfogadásának és tiszteletben tartásának kinyilvánítása. Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntarthatóság támogatását és mások értékeinek, magánéletének tiszteletét is jelenti.

A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzen a saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel és alkalmazza is őket. A kiegyensúlyozott kapcsolatok és a társadalmi életben való aktív, sikeres részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat és az általánosan elfogadott magatartási szabályok elsajátítása. Fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető fogalmak ismerete. Kívánatos a tájékozódás az európai társadalmak kulturális és társadalmi-gazdasági viszonyaiban, továbbá a nemzeti és az európai identitás kapcsolatának a megértése is.

E kompetencia alapja az a sokféle képességre épülő készség, hogy az ember különféle területeken tud hatékonyan kommunikálni, figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük.

Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Nélkülözhetetlen még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés. Az attitűd fontos része a személyes előítéletek leküzdése és a törekvés a kompromisszumra. Ide tartozik még a stressz és a frusztráció megfelelő kezelése, valamint a változások iránti fogékonyság.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetencia segíti az embert, hogy igyekezzék megismerni tágabb környezetét, és ismeretei birtokában képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. Ez tudást, kreativitást, újtásra való törekvést és kockázatvállalást jelent, valamint azt, hogy az egyén céljai érdekében terveket készít és valósít meg. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek, készségeknek és magatartásformáknak, amelyekre a mindennapi életben, a társadalomban és a munkahelyen szükség van.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A szükséges ismeretek egyrészt az ember személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését és a pénz világát érintő magabiztos tájékozódást foglalják magukban. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások működésének pénzügyi és jogi feltételeivel is.

Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint a tervezés, a szervezés, az irányítás, a vezetés, a feladatok megosztása, az elemzés, a kommunikáció, a jó ítélőképesség, a tapasztalatok értékelése, a kockázatfelmérés és -vállalás, a munkavégzés egyénileg és csapatban, valamint az etikusság magatartás.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, az alkotó- és újtóképeség, a célok elérésére irányuló motiváció és eltökéltség jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve az elképzelések, képzetek, élmények és érzések kreatív kifejezésének elismerését, befogadását mind a hagyományos művészetek nyelvén, mind a média segítségével, különösen az irodalomban, a zenében, a táncban, a drámában, a bábjátékban, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét a népszerű kortárs kultúra és kifejezésmódok vonatkozásában is. Ide tartozik az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális és nyelvi sokfélesége megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése is.

Olyan képességek és készségek értendők ide, mint a művészi önkifejezés, a művészi érzék, a műalkotások és előadások értelmezése és elemzése, a saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása, s ez által az általános életminőség javítása.

A pozitív attitűdök alapját a művészet szeretete, a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az azt támogató készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagodjon az állampolgárok önismerete, emberi kapcsolattrendszere és eligazodó képessége a világban.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az ember képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve a hatékony gazdálkodást az idővel és az információval. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását, a képességek együttesére támaszkodó készségeit a legkülönbözőbb helyzetekben alkalmazza: tanulási és képzési folyamataiban, otthon, valamint a munkában egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az életben jól hasznosítható, a munka- vagy karriercélok elérését szolgáló tanuláshoz az embernek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie saját képességeiről, a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető készségek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IKT-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. A tanulónak képesnek kell lennie a közös munkára és arra, hogy tudását másokkal megossza, saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A pozitív attitűd tanulás iránti belső motivációt feltételez, amelynek folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy az ember korábbi tanulási és élettapasztalatait felhasználja, új tanulási lehetőségeket kutasson fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazza.

Munkánk során nagy hangsúlyt kell kapnia a tanulás tanításának, és a készségek és képességek fejlesztésének. Ezen belül **kiemelt nevelési-oktatási célunk:**

- a természettudományos képzés nagyobb súllyal szerepeltetése. Helyi tantervünkben – az óraszámok változatlanul hagyása mellett – különös figyelmet szentelünk a természettudományok műveltségi területének oktatására, a vonatkozó kompetenciákat a többi tantárgyhoz kapcsolódó tevékenységek során is fejlesztjük. A kidolgozandó tanmenetekben átjárókat és kapcsolódási pontokat keresünk a természettudományok és a többi tantárgy között.
- a számítástechnikai, informatikai képzés továbbfejlesztése. Az iskola ECDL vizsgaközpont, ezért az informatika orientációjú osztályokba járó tanulók körében szorgalmazzuk az Európai Számítógéphasználói Jogosítvány megszerzését, a többi osztály számára pedig biztosítjuk a vizsga lehetőségét,
- a környezeti nevelés.

Feladata környezettudatos magatartás, környezetért felelős életvitel kialakítása. A diákokat meg kell tanítani a mindennapi életvitelükben előforduló természeti, társadalmi, gazdasági és politikai konfliktusok kezelésére, megoldására. Kiemelt célok között szerepel a szemléletformálás, a fogyasztói szokások megváltoztatása, a fenntartható fejlődéshez szükséges egyéni és közösségi képességek és készségek megalapozása, illetve kialakítása.

Színterei:

- tanórák
- napközi
- tanórán kívüli foglalkozások
- helyi, régiós -és országos környezetvédelmi programok
- erdei iskola (Részletesen az 5. sz. mellékletben, a Környezeti nevelési programban)
- az OKTV-n és egyéb tanulmányi versenyeken való eredményes szereplés elősegítése.

Egy iskolának egyik fő célja kell legyen, hogy legjobb tudása szerint segítse diákjait az életpályájukon való elindulásban.

Ezért iskolánkban a 2010 / 2011-es tanévtől a 9. évfolyamtól fokozatosan, a tudatos életpálya-építés beépül az osztályfőnöki munkaközösség munkatervébe. Az **életpálya-építés kompetenciaalapú oktatás** bevezetésének célja: a pályaválasztási érettség előkészítése, a sikeres munkaerő piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése, optimális pályaválasztási döntés megalapozása.

A programot modulárisan vezetjük be, a 9-12 évfolyamon emelkedő „ívét” képezve. Az óraszám 9 -10. évfolyamban 6-6 óra, 10 -12. évfolyamban 10-10 óra.

Célunk, hogy a diákok önismeretre tegyenek szert, személyiségük kibontakoztatásával, növeljék magabiztosságukat. Bízban önmagukban, mert akkor jobban kezelik majd a stresszhelyzeteket, elégedettebbek lesznek. A pályák, foglalkozások, továbbtanulási lehetőségek megismerésével az osztályfőnöki órán is jussanak el önéletrajzok, interjúk, prezentációk készítéséig. Ha kell, tudják kezelni a szituációs és stressz-interjúkat. Váljanak képessé arra, hogy rugalmasan változtassanak, ne ijedjenek meg semmilyen új helyzettől.

A cél eléréséhez a nevelőközösség módszertani kultúráját is fejleszteni kell.

Az oktatásirányítás és az iskola saját kezdeményezésére sorra kerülő **diagnosztikai méréseket** elengedhetetlennek tartjuk az egyéni fejlesztés útján. A mérések rendszeressé tételéhez azzal is biztosítani kívánjuk a technikai feltételeket, hogy rögzítjük: a mérések napján tanulóinknak felmentést adunk – a testnevelés órák kivételével – a többi tanórán való kötelező részvétel alól.

A központi kompetenciamérések eredményeit az igazgató évente értékeli, és szükség esetén kijelöli a fejlesztési feladatokat.

I.2.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai, eljárásai, eszközei

Az iskola múltja arra kötelez, hogy a testületben rejlő értékekre alapozva **megőrizzük** az iskola hagyományainak megfelelő oktatási-nevelési színvonalat, ideértve nemcsak az országosan is kiemelkedő tanulmányi munkát, hanem a sokoldalú személyiség- és közösségfejlesztést is. Ennek érdekében a nevelés-oktatás folyamatában a következő feladataink, eszközeink és eljárásaink vannak:

- tudományos megalapozottság, objektivitás az ismeretek feldolgozásában,
- hatékony munkára nevelés,
- az értelmes tanulás, a korszerű tudás szerepének bemutatása,
- erkölcsi, esztétikai, érzelmi és testi nevelés,
- aktivitásra és fegyelemre nevelés,
- a helyi tantervben meghatározott óratervek alapján a kötelező és a választható tanórák, csoportbontások biztosítása; szakkörök, differenciált foglalkozások, egyéni fejlesztést elősegítő foglalkozások szervezése; az idegen nyelvek oktatását segítő önköltséges külföldi cserekapcsolatok fenntartása; a pályázati és versenyztetési lehetőségek kihasználása,
- a tanulók önálló, kritikai gondolkodásra, döntésképessegre és önművelésre tanítása,
- korszerű ismeretanyag feldolgozása, az elmélet és a gyakorlat sokoldalú kapcsolatának bemutatása, valamint az, hogy a tanár egész személyiségével, szakmai felkészültségével, erkölcsi meggyőződéssel hasson tanulóira, tisztelve személyiségüket és meggyőződésüket.

I.3. A személyiségfejlesztés

A **pedagógia alapfunkciója** a személyiség szervezett, tervszerű fejlesztése.

A személyiségfejlesztés a különböző szükségletek, motívumok kialakítását jelenti a szocializáció folyamatában.

A személyiségfejlesztés **célja**: az önfejlesztő aktivitás fejlesztése, a személyiségben rejlő lehetőségek kibontakoztatása, mellyel megalapozzuk a permanens nevelés/önnevelés igényét.

A személyiség komplex fejlesztése tehát magában foglalja egyrészt az intellektuális szükségletek kiművelését, másrészt a gyermek önmagához és a különböző közösségekhez való viszonyának fejlesztését.

Az intellektuális szükségletek kialakítása, kiművelése

Az intellektuális szükségletek alakításának középpontjában az információfeldolgozás áll.

Az információfeldolgozás függ a képességektől, az értelemről.

Az értelem fejlesztésében két alapvető feladat emelhető ki:

- a tanulási motívumrendszer fejlesztése
- az értelmi képességek fejlesztése.

A tanulási motívumrendszer fejlesztésének területei

- a megismerési vágy felkeltése
- a felfedezési vágy felkeltése
- a játékszeretet fejlesztése
- a teljesítményvágy fejlesztése
- a tapasztalásvágy fejlesztése.

Az értelmi képességek fejlesztésének területei

- a megismerés folyamatának megismerése
- a kognitív kommunikáció fejlesztése
- a gondolkodás fejlesztése
- a tanulási képesség fejlesztése

Az esztétikai érzékenység fejlesztése

- az esztétikai szemlélődés kialakulásának igénye
- az élménybefogadás szükségének fejlesztése
- az alkotás igényének fejlesztése.

Az erkölcsi normák megismerése

- a pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése,
- az egyéni szociális értékrend fejlesztése,
- olyan iskolai életrend, légkör kialakítása, amely az iskolai közösség mindennapi életében elősegíti, hogy a tanuló folyamatosan megtapasztalhassa a megértésének, az együttérzésének, a segítőkészségének előnyeit;
- a szociális kommunikáció, a szociális érdekérvényesítés, a segítőkészség fejlesztése egyrészt a tananyagból kiemelt mintákon keresztül, másrészt olyan segítő légkör kialakításával és fenntartásával, amelyben a segítség elvárt és elismert viselkedés, tevékenység;
- az együttműködési képesség fejlesztése közös tevékenységeken keresztül.

I.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. A közösségi nevelés színterei: a család, az iskola és az iskolán kívüli közösségek.

A család hagyományos nevelő funkciói arányaiban és minőségükben megváltoztak. Ezért nagyon fontos az iskola együttműködése a szülők közösségével a tanulói közösségek formálása, fejlesztése érdekében. A tanulónak a közösségbe történő beilleszkedését elősegítendő a családra, a szülőkre is hárulnak feladatok.

A közösségfejlesztés az iskolában a közösség szükségleteinek, elvárásainak megfelelő, a fejlődést elősegítő tevékenységekkel alakítható ki. A közösségi tevékenység megszervezésének olyan módon kell történnie, hogy a megválasztott forma alkalmas legyen a közösségfejlesztő szerepek be-

töltésére, a döntések meghozatalára, az egyéni felelősség vállalására, a tolerancia és segítőkészség kialakítására, az egészséges versenyszellem elsajátítására.

Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei:

- tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák),
- tanórán kívüli foglalkozások,
- diákönkormányzati munka,
- közösségi szolgálat,
- szabadidős tevékenységek.

Az iskolában működő tanulói közösségek: osztályközösség, tanórán kívüli és egyéb funkcionális csoportok.

Pedagógusaink közösségfejlesztéssel kapcsolatos elsődleges feladatai:

- tanulóinkkal megismertetni a társas együttélés alapvető szabályait, melyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek;
- A tanulói közösségek irányításánál alkalmazkodás az életkori sajátosságokhoz: a kisgyermek heteronóm (a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró) személyiségének lassú alakulásától az autonóm, önmagát irányítani és értékelni képes személyiséggé válásáig;
- úgy irányítani a tanulókat, hogy az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének a képességei álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában;
- olyan közösség kialakítására, fejlesztésére törekedni, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait,
- támogatni a tanulók jó szándékú, építő jellegű kezdeményezéseit,
- a nevelő-oktató munka során segíteni az olyan csoportok kialakulását, amelyek az emberi kapcsolatokat elmélyítése mellett az egész személyiséget fejlesztik.

Feladatok évfolyamok szintjén

Alsó tagozat

- Az osztályközösség kialakítása, megszerettetése.
- Az osztályhoz, évfolyamhoz, iskolához tartozás érzésének kialakítása, erősítése.
- Közösségi élmények biztosítása.
- A közösséghez tartozás szabályainak megismertetése, a szabályok tudatosítása és betartása.

Felső tagozat

- A diák-önkormányzatiság fogalmának megismertetése. Az osztályközösség önkormányzatiságának kialakítása. A felnőtt irányítás fokozatos közvetetté alakítása. Az osztálytitkár szerepének növelése az osztály önálló vezetésében. Az osztályvezetőség felelősségének kialakítása.
- Beszámoltatás a vezetőség megbízatásának teljesítéséről.
- A csoportos tevékenységek önállóságának fokozása a megszervezéstől a lebonyolításon át a lezárásig és az értékelésig. A tevékenységek összetettebb, bonyolultabb normáinak beve-

zetése; egyre több tevékenység önálló megszervezése.

- Az osztályhoz, évfolyamhoz, iskolához tartozás érzésének erősítése.
- Közösségi élmények biztosítása.
- A közösségért érzett felelősség erősítése.
- Az osztályközösség folyamatos bevonása az iskolai szintű feladatok végzésébe.

Gimnázium

- Bekapcsolódás az egész iskolát mozgósító tevékenységek szervezésébe. Javaslattétel az iskolában folyó munkára, tanórán kívüli tevékenységekre.
- Az iskolai szintű munkáért végzett felelősségérzet formálása.
- A fiatalabb korosztályért érzett felelősség kialakítása. A közösségben a példamutatás tudatosítása.
- Az osztályközösségnek az iskolai tanulóközösség vezető erejévé fejlesztése, az iskolai tevékenységrendszerben az irányító szerep betöltése.
- Az iskolai hagyományok tudatos átadása a fiatalabb korosztálynak.
- A diákönkormányzatban az osztály választott képviselői a mindennapi feladatokat az osztályfőnök távollétében önállóan legyenek képesek megoldani.
- Az iskolai fegyelemért érzett felelősség felismertetése.

I.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

1.5.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógus legfontosabb feladata: tanulói személyiségének, képességeinek, tárgyi tudásának folyamatos fejlesztése, gimnáziumban tanítványainak az érettségi vizsgára való sikeres felkészítése.

Főbb tevékenységeinek összefoglalása

- megtartja a tanítási órákat,
- feladata az intézmény és a munkaközösség munkatervében rögzített szakmai és pedagógiai feladatok előkészítése és végrehajtása,
- megírja a tanmeneteket, a két hónapnál nagyobb mértékű lemaradást jelzi az igazgatónak,
- munkaidejének beosztását az SzMSz megfelelő szakaszai részletezik,
- a munkaidőkeretben meghatározott munkaidőt csak írásos igazgatói utasításra lépheti túl,
- legalább 10 perccel a munkaidő, ügyeleti idő, illetve tanítási órája kezdete előtt köteles a munkahelyén tartózkodni,
- a tanítási órára való érkezéskor figyelmet fordít a tanterem állapotára, ha az osztály elhagyja a tantermet – ellenőrizve az állapotokat – utolsóként távozik,
- a zárt termeket, szaktantermeket az óra elején nyitja, az óra végén zárja,
- tanítási óráján vagy azt követően bejegyzi a digitális naplót, nyilvántartja az óráról hiányzó vagy késő tanulókat,
- rendszeresen értékeli tanulói tudását, félévente legalább a heti óraszám + 1 osztályzatot ad minden tanítványának,

- összeállítja, megírja és két héten belül kijavítja a szükséges iskolai dolgozatokat, a témazáró dolgozat időpontjáról az osztályt (csoportot) legalább egy héttel a kijelölt időpont előtt tájékoztatja,
- a tanulóknak adott érdemjegyeket szóbeli értékeléskor azonnal, írásbeli dolgozatnál a kijavítást követően ismerteti a tanulókkal,
- az érdemjegyeket folyamatosan bejegyzzi a digitális naplóba, általános iskolai tanuló esetében bejegyezteti az ellenőrzőbe is. Tanítványai számára az érdemjegyeken kívül visszajelzéseket ad előrehaladásuk mértékéről, az eredményesebb tanulás érdekében elvégzendő feladatokról,
- javaslatot tesz az iskolai munkaterv szakterületét érintő pedagógiai, szervezési, stb. feladataira,
- részt vesz a tantestület értekezletein, megbeszélésein, a szakmai munkaközösség megbeszélésein és értekezletein,
- évente kétféle alkalommal fogadóórát tart az igazgató által kijelölt időpontban, ill. heti egy alkalommal – előzetes egyeztetés után – a szülők rendelkezésére áll,
- a helyi tanterv alapján tanmenetet készít, szaktanári tevékenységét ennek alapján szervezi meg,
- megszervezi a szükséges szemléltető eszközök, tanítási segédanyagok órai használatát, javaslatot tesz a szükséges tankönyvekre
- az igazgató beosztása szerint részt vesz az érettségi, felvételi, osztályozó és különbözeti vizsgákon, iskolai méréseken,
- szakirányú helyettesítés esetén szakszerű órát tart, ha legalább egy nappal a tanóra megtartása előtt bízták meg a feladattal,
- várhatóan hosszabb ideig tartó hiányzása esetén feljegyzést készít a helyettesítők számára az osztályokban elvégzendő tananyagról,
- bombariadó vagy egyéb rendkívüli esemény bekövetkezésekor közreműködik az épület kiürítésében,
- felelősséggel tartozik a szakmai munkához szükséges szemléltető eszközök, könyvek, stb. rendeltetésszerű használatának biztosításáért,
- előkészíti, lebonyolítja és értékeli az iskolai házi tanulmányi versenyeket,
- folyamatosan végzi a tanítványai felzárkóztatásával, korrepetálásával, versenyeztetésével, tehetséggondozásával kapcsolatos feladatokat,
- elkíséri az iskola tanulóit az iskolai ünnepekre, közösségi programokra,
- szükség szerint kapcsolatot tart a tanított osztályok osztályfőnökeivel,
- az osztályozó konferenciát megelőző napon lezárja a tanulók osztályzatait,
- ha a tanuló lezárt osztályzata jelentősen eltér az érdemjegyek átlagától a tanuló kárára, akkor erre a tényre az osztályozó konferencia előtt felhívja az osztályfőnök figyelmét, az eltérés okát a konferencián megindokolja,
- beosztása esetén részt vesz a tanulmányi kiránduláson, szükség esetén ellátja a tanulók versenyre való kíséretét,
- elkíséri a tanulókat az iskolaorvosi és a fogászati szűrővizsgálatokra,
- gondoskodik arról, hogy az általános iskolai gyermekek a tanulmányi foglalkozások szünet-

teiben egészséges módon kikapcsolódhassanak, játszassanak, megfelelő időt tölthessenek szabad levegőn mozgással is,

- közreműködik a választható foglalkozások felvételének lebonyolításában.

Különleges felelőssége:

- felelős a tanulói és szülői személyiségjogok maximális tiszteletben tartásáért,
- bizalmasan kezeli a kollégákkal, az osztályokkal és az iskolával kapcsolatos információkat,
- a hatáskörét meghaladó problémákat haladéktalanul jelzi az osztályfőnöknek, illetve az igazgatóhelyettesnek vagy az igazgatónak.

1.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnöki munka tartalma:

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket. A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez.

Az osztályfőnök többletfeladatai:

- feladatairól és hatásköréről irányadóak az SzMSz megfelelő fejezetében leírtak,
- feladata az intézmény és a munkaközösség munkatervében rögzített szakmai és pedagógiai feladatok előkészítése és végrehajtása,
- javaslatot tesz az iskolai munkaterv osztályát, évfolyamát érintő pedagógiai, szervezési, stb. feladataira,
- a helyi tanterv alapján tanmenetet készít, az osztályfőnöki tevékenységet ennek alapján szervezi meg,
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség megbeszélésein és értekezletein,
- kiemelt figyelmet fordít a dokumentumok kitöltésére: digitális napló, anyakönyv, bizonyítványok, stb.
- előkészíti és megszervezi osztálya tanulmányi kirándulását,
- kapcsolatot tart az osztályába járó diákok szüleivel, a szülői munkaközösséggel, az osztály diákönkormányzati vezetőségével,
- folyamatos kapcsolatot tart az osztályában tanító tanárokkal,
- az osztályozó konferenciát megelőzően bejegyzi javaslatát a digitális naplóba a tanulók magatartás és szorgalom jegyére,
- előkészíti a szülői értekezletek lebonyolítását, közreműködik az iskola szülőkkel és tanulókkal kapcsolatos minőségbiztosítási tevékenységében,
- minden tanév első hetében ismerteti osztályával az iskolai házirendet, vagy az évfolyamnak és a szükségleteknek megfelelően felhívja a figyelmet egyes előírásaira,
- közreműködik a választható foglalkozások felvételének lebonyolításában, gimnáziumban segíti osztálya tanulóinak a felsőfokú tanulmányokra történő jelentkezését, általános iskolában ellátja a pályaválasztási, beiskolázási teendőket

- minden év szeptemberének 10. napjáig leadja az ifjúságvédelmi felelősnek a hátrányos és halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű és a veszélyeztetett diákok névsorát, az ezzel kapcsolatos adatokat bejegyzi a digitális naplóba,
- folyamatosan nyomon követi és aktualizálja a digitális naplóban a diákok adatainak változását,
- a tanév elején osztálya számára megtartja a tűz-, baleset- és munkavédelmi tájékoztatót, az oktatásról szóló feljegyzést aláírhatja a tanulókkal, gimnáziumban részt vesz a közösségi szolgálat adminisztrációjában
- az alsós osztályfőnökök előkészítik és sokszorosítják, rendszerezik a szöveges értékelés dokumentumait,
- az alsós osztályfőnökök megszervezik az elsős beiskolázást megelőző nyílt foglalkozásokat és az iskolaelőkészítő foglalkozásokat,

Ellenőrzési kötelezettségei:

- figyelemmel követi a tanulók igazolt és igazolatlan hiányzását, adminisztrálja azokat, elvégzi a szükséges értesítéseket,
- a házirendben leírtak szerint figyelemmel követi a tanulók késését, szükség esetén erről elektronikus üzenetben vagy levélben értesíti a szülőket,
- az SzMSz előírásai szerint értesíti a tanulók szüleit az igazolatlan hiányzásról, valamint a 200 órát meghaladó éves hiányzásról,
- az osztályozó konferencia napján ellenőrzi, hogy a lezárt osztályzat nem tér-e el jelentősen az érdemjegyek átlagától a tanuló kárára.

Különleges felelőssége:

- felelős a tanulói és szülői személyiséggel kapcsolatos maximális tiszteletben tartásáért,
- bizalmasan kezeli a kollégákkal és az osztályokkal kapcsolatos információkat,
- maradéktalanul betartja az adatkezelésre vonatkozó szabályokat,
- bizalmasan kezeli az ellenőrzési tapasztalatokat,
- a hatáskörét meghaladó problémákat haladéktalanul jelzi az igazgatóhelyettesnek vagy az igazgatónak.

I.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

A 2012. évi CXXIV. törvény a kiemelt figyelmet igénylő tanulók körét a következőkben jelöli meg:

a) különleges bánásmódot igénylő tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló,

ac) kiemelten tehetséges tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló.

Kiemelten tehetséges az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség. Sajátos nevelési igényű az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Hátrányos helyzetű az a tanuló, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította, e csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Halmozottan hátrányos helyzetű az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

Az előbbieken megjelölt körbe tartozó tanulókkal való megkülönböztetett foglalkozás területei a következők:

- A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek
- A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program
- Beilleszkedési, magatartási nehézséggel összefüggő pedagógiai tevékenység
- A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység, esélyegyenlőségi terv
- A tanulói jogviszonyhoz kapcsolódó egyéb szolgáltatások

A tevékenységek ellátásához elsődleges feladat megállapítani, hogy a tanulóknak milyen téren van szükségük segítségre. Ennek összetettségére való tekintettel az osztályfőnökök, szaktanárok, diákok mellett esetenként a szülők, az iskolaorvos, a kollégiumi nevelők, a régi iskola és mások segítségét igénybe kell venni (a sajátos nevelési igényre, beilleszkedési zavarra, tanulási nehézségre, magatartási rendellenességre vonatkozó adatok továbbíthatók a pedagógiai szakszolgálat intézményeitől a nevelési-oktatási intézményhez és vissza). Az eredményt összegezve, minden tanév elején új tervet kell készíteni. A lehetőségek, az év eleji tapasztalat, valamint a jelentkező igények alapján az intézmény vezetője dönti el, hogy az iskola milyen szolgáltatásokat biztosít az adott tanévben.

1.6.1 A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek

Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagot messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.

A tehetséges tanuló jellemzői: magas fokú kreativitás, következtetés képessége, önállóság, szorgalom, kitartás, érdeklődés, kockázatvállalás, kritikai gondolkodás, magabiztosság, egészséges versenyszellem.

A kiemelkedő tehetségű diákokkal való foglalkozás nemcsak magas szintű felkészültséget, hanem különleges pedagógiai érzéket, nagyfokú empátiát és differenciált módszerek alkalmazását is kívánja.

A tehetséggondozás feladatainak megvalósítása iskolánkban differenciálással és egyéni fejlesztéssel történik. A differenciálás áthatja a gimnázium egész nevelési folyamatának feladatait, tartalmát, követelményeit, módszereit, eszközeit, szervezeti formáit, értékelési rendszerét.

Legfontosabb feladataink a tehetséggondozás területén

- a tehetség felismerése;
- a tehetség/képesség fejlesztése;
- a fejlesztés hatékonyságának értékelése.

A tehetséggondozás területei

- a differenciált osztálymunkában megvalósított tehetséggondozás;
- differenciálást szolgáló módszerek, különösen a csoportmunka;
- csoportos vagy egyéni tanórán kívüli foglalkozások, ezen belül különösen a szakkörök, sportkörök, versenyre felkészítő foglalkozások.

A tantárgyi szakköröket mindig az igényekhez igazodva indítjuk.

Diákjainkat ösztönözzük a tanulmányi versenyeken való részvételre, szükség szerint lehetővé tesszük az egyéni foglalkozás keretében történő felkészülést is az adott versenyre.

Segítjük tanulóink művészeti szerepléseit is, biztatjuk őket pályázatokon való részvételre.

1.6.2 A tanulási kudarcnak kitétt tanulók felzárkóztatását segítő program

Minden tanuló joga, hogy a neki megfelelő oktatásban részesüljön, különleges, saját adottságainak, képességeinek megfelelő oktatásban, foglalkozásokban legyen része.

Diagnosztizálás

Az iskola fontos feladatának tekinti, hogy időben felismerje és kiszűrje a tanulási kudarcnak kitétt tanulókat. Az intézményvezető, a helyettesek és a gyermekvédelmi felelősök irányításával az iskola minden pedagógusa felelős e feladat végrehajtásáért, melyet más az első félév első hónapjában el kell kezdenünk.

Feladataink

- A kiszűrt tanuló(k) szakértői bizottság elé küldése.
- Az egyénre szabott tanórán kívüli felzárkóztatás megtervezése, megszervezése: heti 2 óra tanulónként, fejlesztő pedagógus irányításával.
- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai foglalkoztatás megtervezése, megszervezése.
- Napközis foglalkozások biztosítása.
- Továbbtanulás, pályaválasztás irányítása, segítése.
- Kapcsolattartás a szülővel, tanácsadás, segítségnyújtás.

Az alkalmazott módszerek

- naplók rendszeres ellenőrzése;
- az osztályfőnökök és szaktanárok jelzései;
- problémafeltáró egyéni és csoportos beszélgetések;
- felmérések, interjúk készítése.

A tanulók felzárkóztatását segítő programok, eljárások, módszerek

A felzárkóztató programok, eljárások és módszerek kiválasztása függ a tanuló problémájának sajátosságától, a probléma feltételezhető okától, a tanuló életkori sajátosságaitól, az iskola és a tanuló sajátos körülményeitől, lehetőségeitől.

- Szülő írásbeli értesítése, személyes elbeszélgetés formájában tanácsadás a gyermek felzárkóztatásával kapcsolatban.
- Tanórai differenciálás, tanórán kívüli fejlesztő foglalkozások gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus közreműködésével.
- Az alsó tagozaton a felzárkóztatásra biztosított korrepetálások lehetőségeinek optimális kihasználása.
- A személyiség-megismerés módszereinek tudatos megválasztása, hatékonyabb korrekció és fejlesztő eljárások alkalmazása az iskolapszichológus bevonásával.
- A tanulás érdekében a felszínre került problémák megoldásának az erős motiváció, a szemléltetés, a személyes fejlődést segítő beszélgetések alkalmazása.
- A személyre szabott tudatos korrekció érdekében a szülőkkel és társintézményekkel való folyamatos együttműködés.
- A tanulók egyéni képességeit figyelembe véve a gátlások feloldásának segítése, reális önismeret és önértékelés alakítása, fejlesztése.
- Egyéni felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások szervezése.
- Pedagógiai szakszolgálat igénybevétele.
- Egészségkárosodás esetén az iskolaorvos véleménye alapján gyógytestnevelés, mozgásterápia igénybe vétele.
- Kapcsolatfelvétel a nevelési tanácsadó szolgálattal, ill. családsegítő szolgálattal, amennyiben az okok a családi körülményekre, magatartási rendellenességre vezethetők vissza.
- A tanuló mentesítése bizonyos tantárgyak tanulása, illetve e tantárgyaknál az értékelés alól, amennyiben ezt a tanuló egyéni adottsága, továbbá sajátos helyzete indokolja (tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján.)
- Egyéni továbbhaladás engedélyezése, annak kikötésével, hogy melyik évfolyam utolsó napjáig kell a tanulónak utolérni a többieket.
- Amennyiben a tanuló képességeire vezethető vissza a kudarc, javaslatétel és segítségnyújtás, hogy speciális nevelési-oktatási intézményben folytathassa tanulmányait a tanuló.

1.6.3 Beilleszkedési, magatartási nehézséggel összefüggő pedagógiai tevékenység

Pedagógiai munkánk első lépése, hogy korán felismerjük a már kialakult zavarokat és megkeresünk ezek kiváltó okát, amelyek általában személyiségfejlődési zavarokat okozhatnak. Kiemelkedő

fontosságúnak tartjuk a megfelelő magatartásmódok kialakításában, illetve a magatartási problémák kezelésében a pedagógusok személyes hatását, személyiségük közvetlen befolyását és azt a viszonyt, amelyet a tanulókkal kialakítanak.

A családdal, a szülőkkal való személyes és rendszeres beszélgetéseket is nagyon lényegesnek tartjuk. A gyermekek családi körülményeiről szerzett tapasztalatok nagyon sok esetben eredményesek a problémák feltárásában és megoldásában.

Pedagógiai tevékenységeink során törekszünk a közösség egységgé formálására, a másság elfogadására, a közösség helyes érték- és normarendszerének kialakítására.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel kapcsolatos pedagógiai feladatok

- Beiratkozásnál az iskola megismeri az óvodában kiállított iskolaérettségi véleményt;
- az okok feltárása: a család megismerése, a tanuló helye a családban, környezettanulmány;
- az osztályban tanító pedagógusok bevonása a nevelési gondok megoldásába;
- a szülők bevonása a nevelési problémák megoldásába;
- súlyosabb esetben szakember segítségének igénybe vétele (ifjúságvédelmi felelős, pszichológus stb.);
- a tanulóval való egyéni bánásmód, beszélgetések, személyre szabott, nevelő szándékú feladatok adása egyéni fejlesztési terv alapján;
- a szabályok be nem tartása esetén következetes bánásmód, szankciók;
- különféle lehetőségek ajánlása a szabadidő hasznos eltöltésére;
- a baráti társaság figyelemmel kísérése (kortárs-segítő csoport bevonása);
- szociális helyzetfelmérés, lehetőség szerinti segítségnyújtás;
- tájékoztató előadások a fiatalok káros szenvedélyeiről (orvosi és rendőrségi szakemberek bevonásával);
- a nevelőtestület konzultációja a devianciáról, a rehabilitációs tevékenységről (nevelési értekezlet, belső továbbképzések);
- amennyiben a folyamat nem hoz eredményt, a tanulót el kell küldeni a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság elé, és a szakvélemény alapján
  - áthelyezni a megfelelő iskolatípusba;
  - évismétlésre utasítani, továbbá egyéni fejlesztést alkalmazni;
  - a tanulmányok folytatásával együtt egyéni fejlesztést végezni.

Megoldási lehetőséget jelent az egyénre szabott fejlesztési terv alapján történő képzés, ennek érdekében az iskola-lehetőség szerint- képesített fejlesztő pedagógust, gyógypedagógust és pszichológus végzettséggel is rendelkező pedagógust is alkalmaz.

A 2010/2011. tanévtől felkészültünk az integrált nevelésre. Az eredményes együttnevelés feltétele, hogy a különböző problémákkal rendelkező tanulók aránya ne haladja meg a 15-20%-ot az osztályon belül, mert a tanító, szaktanár módszertanilag nem képes a probléma hatékony kezelésére.

Az iskolavezetés feladata

Azokban az esetekben, amikor a problémák kezelése szükségessé teszi, az intézmény vezetője kapcsolatba lép a Családsegítő és a Nevelési Tanácsadó Szolgálattal, a gyámhatósággal, gyermek-

jóléti szolgálattal, szakértői bizottságokkal, pedagógiai szakszolgálattal, gyermekpszichiátriai intézettel, kormányhivatali ügyosztállyal, más intézményekkel.

A pedagógus feladatai

- A részképesség zavar tüneteinek és kezelési lehetőségeinek megismerése.
- A differenciált nevelés, oktatás módszertanának elsajátítása.
- Tanítási órákon több lehetőséget ad az érintett tanulók szóbeli megnyilatkozására.
- Hátrányos megkülönböztetés alkalmazásának tilalma.
- Az értékelésnél a tanulók eltérő képességeinek figyelembe vétele. Hangsúlyozza a teljesítmény pozitív oldalát.
- Csoportmunkák során kijelölheti az érintett tanulókat a munka vezetésére, így szükségképpen megismerkedhetnek mások véleményével, gondolataival.
- A teljesítmény mérésénél a tanuló önmagához mért fejlődésének értékelése.
- A közösség nevelése a képességek különbözőségeinek tolerálására.
- Az osztályfőnök segítése a pedagógiai tevékenységekben.
- A saját gyakorlat eredményességének megismertetése a nevelőtestület tagjaival.
- Kapcsolatfelvétel és –tartás a szakintézményekkel a tanuló ügyében.

Az osztályfőnök feladatai

- Ismerje fel a problémás tanulókat a szaktanárok segítségével.
- Kiemelt kapcsolattartás a szülőkkel. (Az érintett szülők tájékoztatása, véleményének kikérése.)
- Szükség és lehetőség szerint családlátogatás.
- Törekedjen arra, hogy az iskola közösségi élettel kapcsolatos tevékenységekbe bevonja az érintett diákokat.
- Fokozott figyelmet fordít a tanulói személyiségi jogok tiszteletben tartására.
- A tanuló problémáinak közvetítése az érintett pedagógusok felé.
- A tanuló napközis ellátásának biztosítása.
- Szükség szerint szakember segítségének igénybe vétele.
- A tanuló szakellátásának folyamatos nyomon követése.
- Gondoskodás a megfelelő pályaelektől.
- Szükség szerint a tanuló iskolai magatartásának, teljesítményének változásáról írásos vélemény készítése.

A fejlesztő pedagógus feladatai

- Egyéni fejlesztési terv készítésében való közreműködés.
- Szoros együttműködés a szülőkkel, az iskola pedagógusaival.
- Esetmegbeszélések tanítókkal, szaktanárokkal.

A pedagógus munkáját csak a kölcsönös bizalom, tapintat, a személyiségi jogok tiszteletben tartásával végezheti, főleg olyan kérdésekben, amelyek a tanuló alapvető személyiségi jogait érintik.

Különös figyelmet fordítunk az esélyegyenlőség, az egyenlő hozzáférés biztosítására. A HH és a SNI tanulók számára sokszínű tevékenységformákat biztosítunk. Előtérbe helyezzük számukra a

differentiált tanulásszervezést, kooperatív technikák és a projekt-módszer alkalmazását, a tevékenységközpontú pedagógiák alkalmazását, a személyre szabott tanítást-tanulást.

Egyéni megítélés alapján indokolt az alapozó szakasz elnyújtása. A tanulók e csoportjánál célszerű a fejlesztő értékelés alkalmazása.

1.6.4 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység, esélyegyenlőség

A részletes programot az iskola Esélyegyenlőségi terve tartalmazza (5. sz. melléklet).

Az iskolánk nagy figyelmet fordít arra, hogy a gyermekek esetleges szociális hátrányai ne korlátozzák iskolai előmenetelüket.

Célunk, hogy az iskola a saját erejéhez, erőforrásaihoz mérten a rászorulókon segítsen, illetve részükre segítséget kérjen.

A hátrányos helyzet felismerésében alapvető szerepe van az osztályfőnöknek, de a szaktanárok segítségére is szükség van.

Támogatási formák, tevékenységek:

- pénzbeli támogatás diákjainknak az iskolai alapítványból,
- központi tankönyvtámogatás,
- pályázati forrásokból nyújtott anyagi támogatás.
- diákétkeztetés
- egészségügyi szűrővizsgálat, iskolaorvosi ellátás

A tanuló szociális támogatásának elbírálási szempontjai

- - a szülő(k) – gondviselő(k) családi helyzete, munkaviszonya;
- - a szülők jövedelme;
- - eltartottak száma;
- - a tanuló iskolai teljesítménye;
- - a tanuló magatartása.

A szociális hátrányok enyhítésének iskolai lehetőségei

- Törvényben biztosított jogosultságok.
- A hátrányok enyhítésére minden tanár javaslatot tehet.
- A segítő tevékenységet az osztályfőnök koordinálja.
- Anyagi támogatásra a tanuló kérelmet nyújt be.

Az alapítvány által nyújtható támogatás eljárásrendje

- Kérelem beadása az osztályfőnöknek (aki a kérelmet ösztönözheti);
- osztályfőnök írásban véleményt nyilvánít, több kérelem esetén rangsorol;
- ifjúságvédelmi felelős írásban véleményt nyilvánít, rangsorol;
- a kuratórium dönt.

Egyéb tevékenységek a szociális hátrányok enyhítésére

- felzárkóztató, tehetséggondozó programok;
- fejlesztő program (fejlesztő pedagógus foglalkozik a tanulási problémákkal küzdő gyer-

mekekkel és az egyéni haladási ütemet igénylő tanulókkal);

- tehetséggondozás: verseny-előkészítés;
- drog- és bűnmegelőző programba való bekapcsolódás (kapcsolattartás segítő szervezetekkel, drogambulanciával, részvétel a továbbképzéseken, DADA program).
- külső előadók meghívása;
- integrált oktatás keretében, heterogén osztályok kialakításával lehetőség nyílik a tanulók közötti esélyegyenlőtlenségek csökkentésére, a hátrányos helyzetű és roma tanulók iskolai sikerességének elősegítésére, lemorzsolódásuk, az iskolai rendszerből való idő előtti kikerülésük visszaszorítására;
- orvosi előadások, videofilmek az egészséges életmódról (iskolaorvos, védőnő);
- szükség esetén kapcsolatfelvétel a szakszolgáltató intézményekkel (családsegítő szolgálat, jogsegély-szolgálat, szociális osztály, gyámügyi hivatal, családsegítő szolgálatok stb.);
- pályaorientációs tevékenység – végzősök számára nyílt napok, tájékoztatók szervezése;
- felvilágosítás a szociális juttatások lehetőségeiről;
- pályázatok útján elnyerhető különböző tanulmányi, továbbtanulási ösztöndíjak (önkormányzati, iskolai, stb.) lehetőségeinek figyelemmel kísérése;
- hozzájárulás a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók különféle továbbképzési, táborozási, felvételi előkészítőn való részvételi lehetőségeihez, illetve a tanulmányi kirándulásokhoz;
- a tanuló képességének, illetve tehetségének megfelelő továbbtanulási lehetőség kiválasztása;
- a továbbtanulásra kiválasztott intézmény megismerése:
  - az intézmény látogatásának megszervezése,
  - részvétel biztosítása nyílt napokon.

Iskolánk fontosnak tartja és vállalja, hogy lehetőséget biztosítson minden olyan hátrányos helyzetű,

sajátos nevelési igényű tanulónak az intézményben való tanulásra, akinek képességei és állapota lehetővé teszi, hogy megfeleljen az iskola pedagógiai programjában előírt oktatási és nevelési céloknak és követelményeknek.

A törvényi előírásoknak megfelelően iskolánk biztosítja a hátrányos helyzetű tanulók számára az ingyenességet a pedagógiai programban előírt minden oktatási és nevelési programban, valamint a tanulmányi előmenetelük segítésére egyéni fejlesztési tervet készít a számukra.

A megvalósítás érdekében – a szülők önkéntes nyilatkozata alapján – minden tanév elején felmérjük a hátrányos helyzetű tanulókat, és számukra egyéni fejlesztési tervet dolgozunk ki. Ennek keretében a 9-10. évfolyamon az igényeknek megfelelően felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk, a 11-12. évfolyamon a diákok továbbtanulási szándékának megfelelően a szükséges tantárgyból egyéni felkészítést tartunk. A 11. évfolyamtól kezdve a hátrányos helyzetű tanulók mellé mentort jelölünk ki, aki segíti a tanuló felkészülését a továbbtanulásra.

Az iskolán kívüli nevelési és oktatási programokban (osztálykirándulás, sítábor, stb.) való részvétel ingyenességét a hátrányos helyzetű tanulók számára a Szegedi Ságvári Gimnáziumért Alapítvány és a Szülői Munkaközösség segítségével biztosítjuk.

A szakértői bizottság által sajátos nevelési igényű, ill. beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulónak ítélt diákok számára biztosítjuk, hogy – a szakértői vélemény alapján – mentességet kapjanak egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés, minősítés alól. Számukra egyéni foglalkozásokat szervezünk, amelyek keretében segítjük a tanulók felzárkózását a többiekhez. Az érettségi vizsgán ezek a tanulók az érintett tantárgyak helyett – a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint – másik tantárgyat választhatnak. Számukra a felvételi vizsgán, osztályozó vizsgán, javítóvizsgán, valamint az érettségi vizsgán lehetővé tesszük segédeszközök (pl. írógép, számítógép, stb.) alkalmazását. Az érintett tanulók szükség esetén az írásbeli beszámolót szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámolót írásbeli vizsgával válthatják fel.

Iskolánk a korábbi évek hagyományainak megfelelően készen áll mindazon sajátos nevelési igényű (hallásában, látásában, mozgásában korlátozott), valamint beilleszkedési, tanulási nehézséggel (dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, stb) küzdő tanulók fogadására, akik – az épület akadálymentesítésének megvalósulásáig – önállóan vagy segítséggel képesek az épületen belül mozogni, ill. akik nem igényelnek az oktatásuk folyamán speciális végzettséggel rendelkező (gyógypedagógus, logopédus, konduktor, stb.) szakember segítségét. A sajátos nevelésű igényű tanulók oktatásához szükséges – minden rendelkezésünkre álló – technikai eszközzel (számítógép, kivetítő, stb.) támogatjuk ezen diákok intézményünkben való tanulását.

Annak érdekében, hogy az érintett szülők és tanulók kellő információval rendelkezzenek az őket megillető jogokról, lehetőségekről, a segítséget nyújtó szakmai szervezetek listáját és elérhetőségüket megjelentetjük pedagógiai programunkban, az iskola internetes honlapján, valamint az iskolai faliújságo(ko)n.

1.6.5 A tanulói jogviszonyhoz kapcsolódó egyéb szolgáltatásaink

Napközi otthon

A közoktatási törvény előírásainak megfelelően – szülői igény alapján – az iskolában tanítási napokon délután 16.30 óráig (további tanári felügyelet 17.00-ig) napközi otthonos foglalkozásokat tartunk védett tanulóidő beiktatásával az 1-4. évfolyamokon. A 3. és 4. évfolyamok napközis csoportjait, amennyiben azt a tanulói létszám indokolja, a tanulók érdekeit szem előtt tartva az iskola összevonhatja.

Az 5-8. évfolyamokon előzetes igényfelmérést követően a tanulók másnapi felkészülésének segítésére tanulószobát szervezünk.

Iskolai színjátszó csoport, énekkar működésének biztosítása

1994 óta francia nyelvű, 2008 óta német nyelvű színjátszó csoport is működik gimnáziumunkban.

A gimnázium énekara sajátos diákkörként működik, vezetője az igazgató által megbízott kórusvezető tanár. Elsősorban az egyén közös éneklésének igényét hivatott kielégíteni, de az iskolai és kulturális rendezvények színesítését is szolgálja

Az általános iskolai énekkarban 4-8. osztályos tanulók vehetnek részt. A kicsinyek kórusa (alsó tagozat) és a kisgyermek kórusa (felső tagozat) külön próbákat tart heti rendszerességgel. Az énekkar tagjai fellépéseken, versenyeken, iskolai rendezvényeken szerepelnek. Minden tanévben

szerepel a teljes iskolai kórus az Éneklő Ifjúság rendezvényén. Városi szabadtéri megemlékezéseken szívesen vállalnak fellépést.

Iskolánk helyet ad és szervező szerepet vállal népdaléneklési versenyek lebonyolításában. Jeles évfordulók alkalmából rangos városi, regionális versenyeket szervez és bonyolít.

Tanórán kívüli testnevelési és sportolási lehetőségek

A köznevelésről szóló törvény alapján az iskolának gondoskodni kell a könnyített testnevelés megszervezéséről, valamint köteles megteremteni a tanulók mindennapi testedzéséhez szükséges feltételeket. Intézményünkben mindkettőre lehetőség van. Az órarendben szereplő, délelőtti testnevelésórák mellett délutánonként van lehetőségük tanulóinknak testedzésre, tömegsportra és versenyszerű sportolásra. A tanórán kívüli sportolás fő szervezeti formája az iskolai sportcsoport, mely szervezi és irányítja a tömegsport foglalkozásokat, ill. szakosztályaiban versenyezteti a diákjainkat. Tizedik évfolyamon tanévenként sítábort szervezünk, ami kötelező minden diák számára. A sítábort négy hetes elméleti és gyakorlati oktatással alaposan előkészítjük. A táborban öt napon keresztül napi hat órás síoktatáson vesznek részt a diákok. A sítáborban a diákok 36 testnevelés órát teljesítenek.

Az iskola sportcsoportjai

- fiú és lány kézilabda sportcsoport 9-12. évfolyam számára
- fiú és lány röplabda sportcsoport 9-12. évfolyam számára
- fiú és lány kosárlabda sportcsoport 9-12. évfolyam számára
- természetjáró sportcsoport 9-12. évfolyam számára
- kondicionáló sportcsoport 9-12. évfolyam számára
- tömegsport foglalkozások 5-12. évfolyam számára
- fiú nagypályás labdarúgás 9-12. évfolyam számára
- fiú terem labdarúgás 9-12. évfolyam számára
- atlétikai sportcsoport 5-12. évfolyam számára
- alsó tagozat részére labdás képességfejlesztő foglalkozások
- Alsó tagozatos általános iskolai tanulócsoporthoz számára néptánc oktatás heti két órában. A néptánc oktatást választó csoportok előző tanév június 1-jéig dönthetnek választásukról.

Csapatunk a diákolimpia megfelelő korcsoportjaiban indulnak. Rendszeresen szerepelnek városi, megyei, területi és országos rendezésű diákolimpiákon, tornákon. Labdajátékokat kedvelő diákok házbajnokságokon vehetnek részt. (Gólya bajnokságok, Suta kupa, diáknapisportrendezvények, fiú labdarúgás)

Egyéb sportágakban, melyekben diákolimpiai rendszerben versenyezhetnek a diákok – tollaslabda, asztalitenisz, sakk, fallabda, triatlon, gyorskorcsolya, gördeszka, torna, stb. – gimnáziumunk sportolói is részt vesznek, versenyzésüket az iskola támogatja.

Tömegsport jellegű rendezvények

A városi tömegfutó versenyekre mozgósítjuk tanulóinkat.

Őszi-tavaszi rendszerben az iskolaudvaron rendezzük meg az osztályok közötti labdarúgó bajnokságot.

Ősszel és tavasszal futónapon mérjük fel 5-12. évfolyamon a 2000m futást.

A tizedik évfolyam sítáborába bárki jelentkezhet a gimnázium 9. és 11-12. évfolyamából.

Hagyományá vált, hogy minden tanévben sportvetélkedőt rendezünk a Radnóti Miklós Gimnáziummal több sportágban. Ez nagy tömegeket mozgat meg úszás, futás, vízilabda, kosárlabda, kézilabda, röplabda, labdarúgás sportágakban.

A diáknap is lehetőséget ad sportversenyekre, tanár-diák sportvetélkedőkre.

ODK (Országjáró Diákok köre)

Iskolánkban az ODK működési formája az önköltséges túrázás. Ősszel és tavasszal 2-2 gyalogtúrát, tél végén - az igényektől függően – 1 vagy 2 barlangász túrát hirdetünk a gimnazistáknak.

Tanulmányi kirándulások, csereutazások

A nevelőmunka elősegítése, valamint a tantervi követelmények teljesítése céljából az iskola pedagógusai a szülők egyetértésével tanulmányi kirándulásokat szervezhetnek az osztályközösségek részvételével.

Az idegen nyelvet tanuló diákok testvériskolai kapcsolatok révén csereutazásokon vehetnek részt az adott nyelvterületen, illetve országjáró kirándulásokat szerveznek az arra vállalkozó pedagógusok. A bel- és külföldi tanulmányi kirándulásokon a részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Erdei iskola

A nevelési és tantervi követelmények teljesítését segítik az iskola falain kívül, tanítási napokon szervezett erdei iskolai programok. A tanítás zavartalan megszervezése érdekében az iskolából egy időpontban csak egy osztály vehet részt erdei iskolai programon. A tanulócsoportok a szülőkkel történt előzetes tervezés és döntéshozatal után csak akkreditált erdei iskolai programokra jelentkezhetnek. Az erdei iskolai foglalkozásokon a részvétel önkéntes. Az itthon maradó tanulók a párhuzamos osztályok tanítási óráit kötelesek látogatni. Az erdei iskolai programok felmerülő költségeit a szülőknek kell fedezniük. A költségek csökkentése érdekében a pedagógusok lehetőség szerint sikeres pályázati eljárással támogatást szerezhetnek.

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél hatékonyabb kibontakoztatása céljából, a tehetséges tanulók gondozására, valamint a gyengén teljesítők felzárkóztatására és a sajátos nevelési igényűek fejlesztése érdekében egyes szaktárgyakhoz kapcsolódóan, illetve a sajátos nevelési igényhez igazodva tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozásokat tartunk.

Szakkörök

A szakkörök kapcsolódhatnak egyes szaktárgyakhoz, vagy a tanulók érdeklődésének megfelelően egyéni képességeik fejlesztését szolgálják. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején a nevelőtestület dönt.

Múzeumi órák, kiállítások, könyvtári foglalkozások

Egy-egy tantárgyhoz kapcsolódóan bizonyos témakörök feldolgozását, a követelmények teljesítését támogatják a közművelődési intézményekben tett csoportos látogatások. Ezeken a foglalkozásokon a részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Szabadidős foglalkozások

A szabadidő kulturált, hasznos eltöltésére kívánja az intézmény ösztönözni a tanulókat, amikor részükre a felmerülő igények figyelembe vételével különböző szabadidős tevékenységeket kínál (túrák, táborok, mozi- és színházlátogatások stb.), amelyeken a részvétel önkéntes, és a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható könyvtár segíti. A könyvtárban az arra jogosultak ingyenes tankönyvigényük kielégítése céljából tankönyveket, szöveggyűjteményeket kölcsönözhetnek.

A tanulók részt vehetnek a könyvtáros pedagógus által meghirdetett olvasási és könyvtárhasználati versenyeken, egyéb könyvtári programokon. A könyvtárat a könyvtáros tanár engedélyével tanítási időn kívül, egyéni tanulás céljából igénybe lehet venni.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni használata

Tanulói igények alapján, illetve az intézmény által meghirdetett alkalmakkor és helyszíneken az iskola létesítményeit, eszközeit (tornaterem, könyvtár, számítógép terem stb.) térítésmentesen igénybe lehet venni. Ezeket a tanulók csak az eszközök és létesítmények vagyon- és balesetvédelmi előírásainak betartásával, tanári felügyelet mellett használhatják.

Hit- és vallásoktatás

Az iskolában a tanulók és szülei körében végzett előzetes felmérés alapján a tanulók hit- és vallásoktatásban vehetnek részt. A jelentkezés önkéntes, a jelentkezést követően a részvétel a hitoktatáson kötelező, mivel az az iskolai tantárgyi struktúra eleme. A Nkt. 36.§ alapján „az iskola – a nevelési-oktatási intézményben rendelkezésre álló eszközökből – biztosítja a hit- és erkölcsoktatáshoz szükséges tárgyi feltételeket, így különösen a helyiségek rendeltetés szerű használatát, valamint a jelentkezéshez és működéshez szükséges feltételeket.”

A Nkt. 35.§(4) értelmében a hit-és erkölcsoktatás tartalmának meghatározása, a hitoktató alkalmazása és ellenőrzése, a hit- és erkölcsoktatásra való jelentkezés szervezése, a foglalkozások ellenőrzése az egyházi jogi személy feladata.

I.7. A tanulók intézményi döntéshozatalban való részvételi joggyakorlásának rendje

I.7.1. A tanulói jogok gyakorlásának módja

Iskolánkban a Diákönkormányzatnak két külön testülete van: az általános iskolai és a gimnáziumi.

Az általános iskolai DÖK tagja lehet minden 5-8. évfolyamos tanuló, aki a DÖK SZMSZ-ét elfogadja és magára nézve kötelezőnek tekinti.

A gimnáziumi Dök tagja lehet minden 9-12. évfolyamos tanuló, aki a DÖK SZMSZ-ét elfogadja és magára nézve kötelezőnek tekinti.

Az egyes osztályok 2 fő képviselőt (és 1 helyettesét) választanak. Az osztályok választott képviselői alkotják a diákönkormányzatot. A DÖK tagjai közül választ elnököt és annak helyettesét. A diákönkormányzat a saját SZMSZ-e szerint (szükség szerint soron kívül is) ülészik. A diákön-

kormányzatot segítő tanár a DÖK-nek nem tagja, szavazati joggal nem rendelkezik, ő képviseli a DÖK-öt a nevelőtestület előtt.

A diákönkormányzat tevékenységét, hatáskörét a Knt. 48. § tartalmazza.

A tanulókat közvetlenül érintő igazgatói, nevelőtestületi döntések előkészítő szakaszában az iskolavezetés kikéri a Diákönkormányzat (DÖK) véleményét, javaslatát. Az iskola vezetése, ill. a tantestület véleményformálási jogot biztosít a DÖK-nek minden olyan értekezleten, melynek témája az iskolai közélet, a tanulói jogok és köteleességek teljesülése.

A DÖK-öt a diákok nagyobb közösségét érintő intézményi döntésekbe – a diákmozgalmat segítő pedagógus közvetítésével – véleményezési jogkörrel az intézményvezető bevonja.

A tanulók szervezett véleménynyilvánításának és tájékoztatásának fóruma a diákközgyűlés, melyet évente legalább egy alkalommal össze kell hívni. Megtartásának idejét a tanév helyi rendje tartalmazza, összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi. A diákközgyűlés nyilvános, azon bármelyik tanuló megteheti közérdekű észrevételeit, javaslatait. A napirendet a közgyűlés rendezése előtt 15 nappal az iskola honlapján nyilvánosságra kell hozni. A diákgyűlésen a diákönkormányzat vezetője beszámol az előző diákközgyűlés óta eltelt időszak munkájáról, a tanulói jogok helyzetéről, érvényesüléséről. A közgyűlésen a tanulók kérdéseket intézhetnek a diákönkormányzat és az iskola vezetéséhez, kérhetik gondjaik, problémáik megoldását. A diákközgyűlésen felmerült kérdésekre, kérésekre az igazgatónak 15 napon belül írásban vagy a jegyzőkönyvben rögzített módon választ kell adnia. Rendkívüli diákközgyűlés is összehívható, ha ezt a diákönkormányzat vezetősége, vagy az iskola igazgatója kezdeményezi.

I.7.2. A kérdés-érdemi válasz rendje

A diákok az iskolai élethez kapcsolódó problémás ügyekkel bizalommal fordulhatnak a szaktanárokhoz, illetve az osztályfőnökhöz, de amennyiben szükségesnek ítélik, felkereshetik az iskola vezetését. Ha úgy érzik, problémájuk nem nyert megnyugtató elrendezést, a Diákönkormányzathoz is fordulhatnak. Kérdésükre legkésőbb a megkereséstől számított 15 napon belül érdemi választ kell kapniuk.

A diáklétszám minimum 50%-át érintő tanulói kérdés esetén az iskolavezetés köteles az adott ügyben kikérni a Diákönkormányzat véleményét.

A tanulók nagyobb közösséget érintő írásbeli kérdésüket az iskolavezetés kivizsgálja, arról 15 napon belül írásban döntést hoz. A döntésről és annak indoklásáról a közösséget írásban értesíti.

I.7.3. A véleménynyilvánítás gyakorlása

A tanulók egyéni joga, hogy az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítsanak az iskolai élet őket érintő valamennyi kérdésében. A diákok egyéni és csoportos véleményüket osztályképviselők által a Diákönkormányzaton keresztül is eljuttathatják az illetékeshez. A tanulók véleménynyilvánítási jogukat gyakorolhatják a diákönkormányzat vezetőségének ülésein, a rendszeres partneri elégedettség-mérések (pedagógus-értékelések) alkalmával, és a diákközgyűléseken.

I.7.4. A jogok gyakorlásához szükséges információkhoz való hozzájutás

A tanulók írásos tájékoztatást kapnak az iskola házirendjéről, és annak változásairól. Az iskolai életre és a tanulókra vonatkozó jogszabályok és az iskola működésének diákokat érintő területeiről szóló dokumentumok a Könyvtárban és az iskola honlapján hozzáférhetők. Ezek mellett a tanuló az őt illető jogokról az osztályfőnökétől, ha érintettség miatt ez nem megoldható, akkor az igazgató helyettől, vagy a diákmozgalmat segítő tanártól kaphat információt.

I.7.5. Jogorvoslati jog gyakorlása

Az iskola a jogsérelmek és az érdeksérelmek kezelésére belső jogorvoslati fórumrendszert működtet. Ezek:

- diákközgyűlés,
- a DÖK rendszeres ülései,
- igazgatói fogadóóra.

Ezen túlmenően az osztályfőnök köteles segíteni a tanulót jogorvoslati jogának gyakorlásában.

I.8. A szülő, a tanuló és a pedagógus kapcsolattartásának formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

Az iskola, mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógusközösség aktív, koordinált együttműködése.

A szülő és a pedagógus együttműködése

Intézményünk biztosítja a szülők számára, hogy már az iskolaválasztás időszakában sor kerülhessen az iskolával történő kapcsolatfelvételre: megismerkedjenek az iskola pedagógiai programjával, alapelveinkkel, nevelési és oktatási célkitűzéseinkkel, az alkalmazott oktatási módszerekkel. Az iskolánk iránt érdeklődő szülőknek és gyermekeknek iskolaelőkészítő foglalkozások keretében lehetőséget biztosítunk arra, hogy az iskolával megismerkedjenek.

A leendő 1. osztályos tanulók szülei számára tájékoztató szülői értekezletet tartunk. A tájékoztatót az igazgató és a leendő osztálytanítók tartják. Később az első évfolyamba lépő gyermekek ismerkedő foglalkozáson vehetnek részt a tanítónókkal.

A megfelelő információcsere elősegítése érdekében az iskola a tanév során szóbeli tájékoztatást tart a szülőknek az éves munkatervben rögzített, az általános munkaidőn túli időpontokban (szülői értekezletek, fogadóórák), és szükség esetén írásbeli tájékoztatást nyújt az ellenőrző könyvben. A tanév során 3 legalább kettő szülői értekezletet tartunk. A tanév elején a 9. osztályos tanulók szüleinek az igazgató tart tájékoztatást az iskola rendjéről, elvárásairól, a feladatokról. Az osztályok szülői értekezleteit az osztályfőnök tartja. Rendkívüli szülői értekezletet az osztályfőnök és a szülői szervezet elnöke hívhat össze a felmerülő problémák megoldására.

A tanév elején az éves munkatervben rögzített időpontokban az iskola valamennyi pedagógusa fogadóórát tart. Amennyiben a szülő a közös fogadóórán kívül is szeretne találkozni a pedagógus-

sal, akkor telefonon vagy írásban történő egyeztetés alapján a tanár heti fogadóóráján teheti ezt meg. A szaktanárok - és szükség esetén az osztályfőnökök is - a tanév vége előtt 1 hónappal írásban tájékoztatják azon tanulók szüleit, akiknek gyermeke valamely tantárgyból bukásra áll.

Szülői munkaközösség (SZMK)

Az iskolai szülői munkaközösség biztosítja a szülők jogérvényesítését és a kötelességeik teljesítéséhez szükséges feltételek megteremtését. Az iskolai oktató-nevelő munka fontos kérdéseiben a szülői szervezet véleményére építeni kell.

Felépítésére a linearitás jellemző: valamennyi osztályban szülői értekezleten választják meg azt a 2-3 fős testületet, amely az osztály szülői munkaközössége lesz. Közülük delegálnak képviselőt - a szülők választása vagy önkéntes jelentkezés alapján - az iskolai szülői munkaközösségbe. Ez az Iskolai Szülői Munkaközösség.

Az iskolai SZMK üléseit az iskolai munkarend által meghatározott időpontokban tartja, évi 3-4 alkalommal. Munkáját saját működési szabályzata határozza meg.

Rendkívüli SZMK értekezlet összehívását bármelyik SZMK-tag vagy az iskola igazgatója indíthat. A rendkívüli SZMK választmányi értekezletre az iskola igazgatóját meg kell hívni. Az iskolai SZMK tagot delegálhat **A Ságváris Nebulókért Alapítvány** kuratóriumába.

A tanuló és a pedagógus együttműködése

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákmozgalmat segítő pedagógus és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat közgyűlésének ülésén,
- a diákmozgalmat segítő pedagógus a diákönkormányzat közgyűléseinek ülésén,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a pedagógusokkal, a nevelőtestülettel vagy a szülői szervezettel.

Diákönkormányzat

A tanulók jogaik érvényesítésére és érdekeik képviseletére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjedhet. Legfontosabb feladatai:

- az iskola tanulóközössége a törvényben rá ruházott jogokat ezen a testületen keresztül gyakorolja (SZMSZ, Házirend véleményezési joga)
- a diákság érdekeit képviseli az igazgató, nevelőtestület előtt;
- igény szerint, lehetőségeihez mérten szervezi a tanórán kívüli diákéletet;
- meghatározó szerepet vállal a diákok közösségformálásában.

A diákönkormányzat tevékenységét a diákok által választott vezetőség koordinálja, a diákönkormányzatot a nevelőtestület, az igazgató, illetve a szülői munkaközösség irányába a diákönkormányzat elnöke képviseli. A diákönkormányzat munkájának segítésére az igazgató a diákok véleményének figyelembe vételével diákmozgalmat segítő pedagógust nevez ki.

Legfőbb döntéshozó szerve a Diákönkormányzat Közgyűlése, melyre az osztályok 2-2 főt delegálnak. A diákönkormányzat tevékenységének kereteit a Diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

I.9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

Tanulmányok alatti vizsgák

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) a rendeletben meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Előrehozott osztályozó vizsga csak egész éves tananyagból tehető.

Határidők:

- ha a tanuló a május – júniusi érettségi vizsgaidőszakban előrehozott érettségi vizsgát akar tenni, az osztályozó vizsgára április 10-ig lehet jelentkezni, a vizsgát április 25-30. között szervezzük.
- minden más esetben június 15-ig lehet osztályozó vizsgára jelentkezni, a vizsgát augusztus 25-30. között szervezzük.

A magántanulók vizsgáit és egyéb speciális tanulói helyzet miatti vizsgákat az igazgató ettől eltérő időpontban is engedélyezheti.

Az osztályozó vizsgára az általános igazgatóhelyettesnél lehet jelentkezni írásban. A kérvényt a szülőnek/gondviselőnek alá kell írnia.

Az osztályozó vizsgára való jelentkezés a vizsga megkezdése után nem vonható vissza. A vizsgán szerzett osztályzat végleges, vissza nem vonható.

A vizsgák évfolyamonként írásbeli/gyakorlati részből és/vagy háromtagú bizottság előtt letett szóbeli vizsgarészből állnak. Matematika tantárgy esetén szóbeli vizsga csak akkor van, ha a tanuló írásbeli vizsgaeredménye a 30 %-ot nem éri el. Testnevelés vizsga esetén csak gyakorlati vizsga van.

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei:

Az egyes tantárgyak adott orientációjú tanulócsoportra érvényes, évfolyamokra lebontott követelményeit a Pedagógiai Program részét képező helyi tantervek tartalmazzák. A helyi tantervek az iskola honlapján elérhetők.

Különbözeti vizsgák

Azok a tanulók, akik az iskolába átjelentkezés útján nyertek felvételt, és előző iskolájukban eltérő ütemben vagy más tananyag szerint haladtak, továbbá külföldön teljesített tankötelezettségük a megfelelő tantárgy(ak)-ból különbözeti vizsgát tesznek.

A különbözeti vizsga időpontját az igazgató határozza meg, melyről a vizsgázót legalább két héttel a vizsga előtt értesíti.

A különbözeti vizsga lebonyolítása során a javítóvizsga rendjét kell alkalmazni.

Javítóvizsgák

A javítóvizsga helye az iskola, amelyben a tanulót javítóvizsgára utasították. Ha időközben a tanuló más helységbe költözött át, az új iskolába is leteheti a javítóvizsgát. Ilyen esetekben a vizsga eredményét anyakönyvi bejegyzés céljából írásban közölni kell az előző iskola igazgatójával.

Ha a tanuló kettőnél több tantárgyból kapott elégtelent a tanév végén, a nevelőtestület az osztályozó értekezleten adhat engedélyt javítóvizsga letételére.

A javítóvizsga időpontját az augusztus 21-től augusztus 31-ig terjedő időszakban – kivételes esetben október 31-ig – az igazgató határozza meg. A javítóvizsgára jelentkezés a bizonyítvány benyújtásával történik.

A javítóvizsga 3 fős bizottság előtt zajlik, tagjai szakos pedagógusok.

A javítóvizsgán írásbeli/gyakorlati és/vagy szóbeli vizsgarészekből áll.

A javítóvizsgán a szóbeli feleletre való felkészülésre a tanulóknak 10-15 perc felkészülési időt kell biztosítani.

A javítóvizsga nem nyilvános, díjtalan, a vizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni.

Ha a javítóvizsgán a tanuló nem jelenik meg, és távolmaradását a javítóvizsga napján orvosi igazolással nem igazolja, az osztályt ismételni kell. A megfelelő igazolás esetén az igazgató egy újabb időpont kitűzésével ad lehetőséget a tanulónak pótló vizsgára.

A vizsgák követelményei megfelelnek a tanév tananyaga elsajátításának követelményeivel. Az írásbeli/gyakorlati és/vagy szóbeli vizsgák tartalmát a vizsgatárgyat tanító pedagógus úgy állítja össze, hogy abból megállapítható legyen, hogy a tanuló a teljes tananyagot elsajátította. Terjedelmi korlátok miatt az írásbeli/gyakorlati és/vagy szóbeli vizsgarészek egymást kiegészítve ölelik fel a teljes tematikát. A feladatok összeállításánál a szaktanárnak törekedni kell arra, hogy a feladatok megoldása az elvárt tartalmi elemek pontozásával, objektíven értékelhető legyen.

Az értékelés során előbb az írásbeli/gyakorlati, majd a szóbeli vizsga értékelésére kerül sor. A kijavított feladatsort a bizottság tagjai is áttekintik. A szóbeli felelet értékelését a bizottság tagjai közösen egyeztetve értékelik, azt a vizsgázóval a szaktárgyat tanító pedagógus a bizottság és elnöke jelenlétében a helyszínen ismerteti a vizsgázóval.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A szóbeli felvételi vizsga követelményei

Iskolánk az általános iskolák végzős tanulóinak beiskolázásánál egyes osztálytípusok esetén szóbeli felvételi vizsgát, illetve elbeszélgetést tart. Ezek az osztályaink a következők:

- speciális matematika tantervű csoport,
- kiemelt óraszámú fizika tantervű csoport,

- általános tantervű csoport műszaki informatika orientációval,
- általános tantervű osztály magyar-történelem orientációval,
- magyar-francia két tanítási nyelvű csoport,
- általános tantervű csoport német nyelvi orientációval,
- általános tantervű 6 évfolyamos gimnáziumi osztály nyelvi orientációval.

A szóbeli felvételi vizsga követelményei az általános iskolák számára készült kerettantervekhez igazodnak. Az egyes tantárgyak esetében a következő elvárásokat fogalmazzuk meg:

Felvételi követelmények matematika szóbeli vizsgán: algebra (műveletek, algebrai kifejezések, egyenletek, egyenlőtlenségek, szöveges feladatok, oszthatóság), halmazok, függvények, geometria (szögszámítások, háromszögek - egybevágósága, nevezetes vonalai, pontjai -, Pithagorasz tétel, kör, egyszerűbb testek, logikai feladatok, leszámolási feladatok megoldása.

Felvételi követelmények fizika szóbeli vizsgán: a kerettantervi követelményeknek megfelelően, a 7. osztály tananyagából a testek mozgása, a dinamika alapjai, a munka és energia, a nyomás, a hőtan fejezetekhez, valamint a 8. osztályban az egyenáramú áramkörökről tanultakhoz kapcsolódó, gondolkodást vizsgáló kérdések szerepelnek.

Felvételi követelmények szóbeli vizsgán a műszaki informatika csoportba:

Informatika: Hardver alapismeretek. Operációs rendszer alapfogalmai. Szöveggéskészítés alapjai. Grafikai alapismeretek. Algoritmusok végrehajtása, értelmezése, kiegészítése, ezek írása mondat-szerűen vagy LOGO nyelven.

Matematika: Algebrai alapismeretek. Egyszerű egyenletek szöveg alapján való megalkotása és megoldása. Kombinatorikai alapismeretek. Számrendszerek, átváltások. Síkgeometria alapfogalmai.

Fizika: Mértékegységek használata, átváltása. Mechanika alapjai, az ehhez kapcsolódó fontosabb fizikai mennyiségek és jelenségek értelmezése.

A felvételin egy tételt húz a tanuló, amely tartalmaz egy-egy informatikához, kapcsolódó matematikai, illetve fizikai kérdést a fenti témakörökből és két informatikai feladatot. Rövid gondolkodási idő után szóban kell választ adnia.

Felvételi követelmények magyar irodalom szóbeli vizsgán: Irodalomelméleti alapfogalmak (műnemek és műfajok, stílusirányzatok, költői képek és alakzatok, verstani alapismeretek).

Csokonai Vitéz Mihály, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Arany János, Ady Endre költői életművének általános iskolai szinten elvárható ismerete, egy-egy vers szöveghű felidézése.

Molnár Ferenc, Jókai Mór, Gárdonyi Géza, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond egy-egy, az általános iskolában olvasott művének ismerete, elemzése.

Felvételi követelmények történelem szóbeli vizsgán:

A felvételin alapvető követelményt jelentenek a NAT-ban Ember és társadalom műveltségi területen kijelölt fejlesztési feladatok és a kerettanterv általános iskolára meghatározott történelem szaktárgyi tananyaga az alábbi módon:

Az adott évben az iskola a honlapján nyilvánosságra hozott felvételi tájékoztatóban megjelöl két magyar és két egyetemes történelmi témakört, amiből a diáknak a szóbeli elbeszélgetésen egy magyar és egy egyetemes történelmit kell kiválasztania, s ezekhez kapcsolódóan kap forrásfeldolgozásra épülő, kompetenciaalapú feladatot

Felvételi követelmények szóbeli vizsgán a magyar-francia két tanítási nyelvű csoportba:

A két tanítási nyelvű csoportban a felvételi eljárás keretében szóbeli elbeszélgetést szervezünk, melynek során a jelentkezők nyelvi képességeit mérjük játékos feladatokkal, magyar nyelven. A szóbeli elbeszélgetés külön felkészülést nem igényel, témaköröket nem lehet meghatározni.

Német nyelv szóbeli elbeszélgetés:

Témakörök: Én és a családom; iskola; közlekedés; szabadidő; hobbik; utazás; bevásárlás; egészség, sport; időjárás, évszakok; lakóhely, lakás.

Felvételi követelmények szóbeli vizsgán a 6 évfolyamos nyelvi orientált osztályba:

Az angol nyelvi elbeszélgetés képleírásból és társalgásból áll, az alábbi témakörökből:

- Bemutatkozás (Introduce yourself)
- A családot (your family)
- Az otthonod (your home)
- Napirend (Daily routine)
- Az iskolád (your school)
- Öltözködés (Clothes)
- Időjárás, évszakok (weather, seasons)
- Hobbi, szabadidős tevékenységek (hobbies, freetime activities)
- Állatok, kisállatok (animals, pets)
- Utazás, nyaralás (travelling, holiday)

I. 10. A felvétel, átvétel szabályai

I.10.1. Felvétel, átvétel feltételei, követelményei, eljárási rendje

A tanuló – beleértve a magántanulót is – az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beiratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja. A beiratkozásra meghatározott időpontról a felvételt nyert tanulók értesítést kapnak. (NKTv. 50. § (1))

Felvétel az általános iskolába

Az 1. évfolyamba való belépés feltétele az iskolaérettség hivatalos dokumentummal való igazolása.

A beiskolázásról, a tanulói jogviszony keletkezéséről az igazgató dönt

További felvételi kérelmek teljesítése

A Knt. 51.§ (1) bekezdése szerint amennyiben iskolánk a felvételi kötelezettség teljesítése után további felvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket.

Amennyiben a felvételi kötelezettség után további felvételi kérelmeket is teljesíthet az iskola, a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben foglaltak szerint járunk el.

A gimnáziumba történő felvétel – a létszámhatárok figyelembe vételével – az adott évben az iskola honlapján nyilvánosságra hozott felvételi tájékoztató alapján történik. A felvételi tájékoztató tartalmazza a meghirdetett tanulmányi területek leírását, az azokat jelölő belső kódokat, a felvételi eljárás rendjét, valamint a felvételi kérelmek elbírálásának, rangsorolásának módját, szabályait. A tájékoztató részletesen ismerteti, hogy osztálytípustól függően az általános iskolai tanulmányi eredmények, a központi írásbeli vizsga, illetve az esetleges szóbeli vizsga eredményei milyen százalékos arányban befolyásolják a rangsorolást. Ha valamelyik osztálytípus felvételi eljárása során az iskola szóbeli felvételi vizsgát is szervez, annak követelményeit – a vizsga időpontjára és helyszínére vonatkozó információkkal együtt – ugyancsak a felvételi tájékoztatóban találhatják meg az érintettek. (NKTv. 50. § 2. pont, R. 32. § 3. pont)

Más iskolából, vagy más orientációjú osztályból történő átvételről az igazgató az érintett osztály osztályfőnökével és szaktanáraival történő konzultációt követően dönt. Döntésénél a létszámkorlátok és az idegen nyelv oktatásának megoldhatósága mellett pedagógiai szempontokat is figyelembe vehet. Az átvétel feltétele, hogy a tanulónak az orientációs tárgyakból sikeres különbözeti vizsgát kell tennie. A különbözeti vizsga követelményei megegyeznek a helyi tantervben az orientációs tárgyakra az adott évfolyamon előírt követelményekkel, a vizsga időpontját az érintett szaktanárok az iskolavezetéssel egyeztetve állapítják meg.

I.10.2. Vendégtanulói jogviszony létesítésének szabályai

A tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére az intézmény vezetője engedélyezheti, hogy a tanuló – például az iskolában oktattaktól eltérő irányú ismeretek megszerzése céljából – másik iskolával vendégtanulói jogviszonyt létesítsen, illetve az iskola nyitott a vele ilyen jogviszonyt létesíteni kívánó tanulók előtt. A jogviszony létesítésének szabályait rendelet szabályozza (R. 49. §.)

I.10.2. Felvétel, átvétel elutasításának eljárásrendje

A felvételhez szükséges követelményeket nem teljesítő, vagy helyhiány miatt elutasított tanulókat írásban értesítjük. Ugyancsak írásbeli értesítést kap az iskola igazgatójától az átvételre irányuló kérelem elutasításáról a kiskorú tanulót nevelő szülő, illetve a nagykorú tanuló.

I.10.3. A tanulói jogviszony megszűnése

Magyarországon minden gyermek köteles az intézményes nevelés-oktatásban részt venni, tankötelezettségét teljesíteni. A tankötelezettség a tanuló tizenhatodik életévének betöltéséig tart. A tankötelezettség iskolába járással, vagy ha az a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából nem hátrányos, a szülő kérelmére magántanulóként teljesíthető. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására

vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét.

A tanuló jogviszonya megszűnik (NKTv. 53. §)

- Általános iskolai tanuló esetén a 8. évfolyam befejezésével, amennyiben a tanuló nem nyert felvételt a gimnáziumi osztályaink valamelyikébe.
- a tankötelezettség megszűnése után – ha a szülő a tanuló egyetértésével, nagykorú tanuló esetén a tanuló írásban bejelenti, hogy kimarad –, a bejelentés tudomásulvételének napján;
- az utolsó évfolyam elvégzését követő első érettségi vizsgaidőszak utolsó napján;
- ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján;
- ha az iskola a tanítási év utolsó napján egyoldalú nyilatkozattal megszünteti annak a tanulóknak a tanulói jogviszonyát, aki nem tanköteles, és ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal nem teljesítette;
- a tanköteles tanuló kivételével, ha az iskola kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott (R. 50.§ 4. pont);
- a „kizárás az iskolából” fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján.

I.11. Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításának iskolai terve

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülése vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul. Az iskolai balesetek számának utóbbi időben való növekedése, valamint a sérültek szakszerű ellátása megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás. Tanórai keretben leginkább az osztályfőnöki, illetve biológia órákon nyílik lehetőség egyes ismeretek elsajátítására.

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
  - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
  - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
  - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
  - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
  - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
  - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
  - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
  - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
  - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
  - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapis-

meretekkel.

3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt-tel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedők-be;
- támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

HELYI TANTERV

II.1. Képzési kínálat

Az általános iskolai osztályaink általános tantervűek, nyelvi orientációval

Az általános iskolai tanulóink két idegen nyelvet tanulnak. A párhuzamos osztályokban az első nyelv angol vagy francia lehet, amellyel már 1. osztályban napközis foglalkozás keretében napi 20 perces időtartamban játékos formában ismerkednek a gyerekek. Az első nyelvet 2. osztálytól, a második idegen nyelvet pedig 5. osztálytól tanulják tantárgyi órakeretben. Akik első idegen nyelvként a franciát választották, azoknak a 2. idegen nyelv az angol. Az angol első idegen nyelvhez a második idegen nyelv az iskola által felajánlott nyelvek közül választható.

A gimnáziumban induló csoportok

Általános tantervű csoport speciális matematika orientációval (001)

Az indítandó csoportunkban a matematika tárgyat emelt óraszámban, speciális tanterv szerint tanítjuk. A matematika iránt kiemelt érdeklődést mutató és tehetséget érző tanulók jelentkezését várjuk.

Általános tantervű csoport emelt szintű fizika orientációval (002)

Az e csoportunkban folyó képzés a természettudományos gondolkodásmód elsajátítását, fejlesztését, illetve a műszaki, egészségügyi felsőoktatásban való továbbtanulásra történő felkészítést szolgálja. A fizika elsajátításához szükséges alapok megszerzése érdekében az első két évben matematikából is többletórát biztosítunk az ide felvételt nyert tanulóknak.

Általános tantervű csoport informatikai orientációval (003)

A csoportban folyó képzés fő célja a napi munkában jól alkalmazható informatikai tudás és az elektronikus publikálásban való jártasság megszerzése. A diákok nemzetközi számítógépes jogosítványhoz (ECDL) juthatnak. Szakkörök és más foglalkozások keretében lehetőséget biztosítunk az algoritmikus gondolkodás magas szintű elsajátítására, az internethez kapcsolódó programozási ismeretek megszerzésére, valamint az informatikával kapcsolatos aktualitások megismerésére.

Általános tantervű csoport műszaki informatikai orientációval (003) (2016/2017-től)

A képzés elsődleges célja a biztos informatikai tudás átadása, informatika érettségire való felkészítés, illetve nemzetközi számítógépes jogosítvány (ECDL) megszerzése. További cél a műszaki értelmiségi pályákra készülőktől elvárt tudás megalapozása mind a matematika, mind a fizika informatikával közös területein. Emiatt szerepelnek kiemelten a tananyagban a robotika, a számítógépes mérések, az elektronikai alapismeretek. Szakkörök és további foglalkozások keretében lehetőséget biztosítunk az algoritmikus gondolkodás magas szintű elsajátítására, az internethez kapcsolódó programozási ismeretek megszerzésére, valamint az informatikával kapcsolatos aktualitások megismerésére.

Általános tantervű osztály emelt szintű magyar-történelem orientációval (004)

Ebbe az osztályba a magyar és történelem tárgyak iránt különösen érdeklődő tanulókat várjuk, akik emelt óraszámban fogják tanulni a magyar nyelv és irodalmat, valamint a történelmet.

Általános tantervű osztály emelt szintű biológia-fizika-kémia orientációval (005)

A képzés során a biológia, fizika és kémia tárgyakat emelt óraszámban tanítjuk, mindhárom tantárgyból csoportbontásban laboratóriumi gyakorlatokat tartunk a 9., 10. és 11. évfolyamon. Régi tapasztalatunk, hogy a mérések, kísérletek önálló elvégzése a tényleges tudást lényegesen gyarapítja.

Magyar-francia két tanítási nyelvű csoport (006)

Képzésünk célja sokoldalú nyelvi, civilizációs, kommunikációs, irodalmi és szaktárgyi ismeretek és készségek birtokába juttatni a tanulókat, melyek képessé teszik őket arra, hogy felsőfokú tanulmányokat folytassanak magyar és francia nyelven Magyarországon vagy francia nyelvterületen.

Általános tantervű csoport angol nyelvi orientációval (007)

Az általános iskolából jó angol nyelvi tudással érkező tanulók számára ebben a csoportban lehetőséget kínálunk arra, hogy az emelt óraszámú képzés keretében kiváló nyelvtudásra, az élet minden terén használható idegen nyelvi kommunikációs készségre tegyenek szert, és megismerkedjenek a célnyelvi országok civilizációjával, kultúrájával is.

Általános tantervű csoport német nyelvi orientációval (008)

Az általános iskolából jó német nyelvi tudással érkező tanulók számára ebben a csoportban lehetőséget kínálunk arra, hogy az emelt óraszámú képzés keretében kiváló nyelvtudásra, az élet minden terén használható idegen nyelvi kommunikációs készségre tegyenek szert, és megismerkedjenek a célnyelvi országok civilizációjával, kultúrájával is.

Általános tantervű 6 évfolyamos gimnáziumi osztály nyelvi orientációval (009)

Első nyelv angol, második nyelv német vagy francia

Az osztályok mindegyikében kiemelt fontosságúnak tartjuk az idegen nyelvek oktatását, ezért mind az első (az általános iskolában már tanult, haladó szinten folytatható), mind a második nyelvet a kerettantervben meghatározottnál magasabb óraszámban tanítjuk. A nyelvi csoportokat évfolyamszinten, a tanulók tudásszintjének megfelelően alakítjuk ki. Amennyiben a tanulók közül valamelyikn idegen nyelvet nem jelölik meg elegendően (8 fő), akkor az érintetteket választásuk módosítására kell kérnünk. Második nyelv az angol, német, francia, olasz, spanyol, orosz, latin kezdő vagy haladó szinten, melyek közül kettőt kell megjelölni. Ennek hiányában az iskola dönt.

A nyelvtanulás hatékonyabbá tételének érdekében lehetőséget biztosítunk az olasz, a francia, a német és az angol nyelv külföldön történő gyakorlására - önköltséges cserekapcsolatok formájában.

Valamennyi évfolyamon csoportbontásban tanítjuk a matematikát, az informatikai gyakorlatot, valamint 9. évfolyamon a magyar nyelvtant.

A testnevelési órákat az évfolyamokon belül kialakított fiú és lány csoportokban tartjuk.

II.2. Tantárgyak, foglalkozások, óraszámok, tananyag és követelmények

A választott kerettantervek jogi alapjául az 51/2012. (XII.19), 4/2013. (I.11.) EMMI rendeletekben foglaltak szolgálnak.

II.2.1. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak; a kötelező és választható foglalkozások és azok óraszámjai; az előírt tananyag és a követelmények

Az egyes csoportokból kialakított osztályokat, az azokban kötelezően és szabadon választott tantárgyakat és azok évfolyamonkénti óraszámait a következő táblázatok tartalmazzák. (A * csoportbontást jelöl.)

Az egyes osztályok/csoportok választott kerettantervét az adott osztály/csoport óratervi táblázatánál tüntetjük fel.

A különböző osztályokban/csoportokban tanított tantárgyakhoz választott kerettantervek megjelölését az adott tárgyak helyi tanterve tartalmazza.

A tanított tantárgyak helyi tantervét a Pedagógiai Program 1.sz melléklete tartalmazza.

Óratervek az alsó tagozat számára 2015/2016 (tanévtől felmenő)

Óraterv 1-4. évfolyamon				
Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	7
Választható	1		1	1
Idegen nyelv 1.	-			3
Választható		2	2	
Matematika	4	4	4	3
Választható	1			1
Erkölcstan	1	1	1	-
Környezetismeret	1	1	1	2
Választható				
Ének-zene	2	2	2	1,5
Vizuális kultúra	2	2	2	1,5
Választható				0,5
Életvitel és gyakorlat/Technika	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Összes óra	25	25	25	24,5
Ebből szabadon választható	2	2	3	2,5

Óratervek a felső tagozat számára 2016/2017 (felmenő rendszerben)

TANTÁRGY	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és ir. Választható Tánc és dráma	4 0,5	4	3 0,5	4
Történelem és társ. államp. ismeretek Hon- és népismeret	2 0,5	2 + 0,5	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
idegen nyelv Választható	3	3	3	3 0,5
idegen nyelv Választható	2	2	2	2
Matematika Választható	4	3 0,5	3 0,5	3 0,5
Informatika	-	1	1	1
Fizika	-	-	1,5	1,5
Természetismeret	2	2	-	-
Biológia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Kémia	-	-	1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	-
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
ÖSSZESEN	28	28	31	31

Általános tantervű 6 évfolyamos gimnáziumi osztály nyelvi orientációval
Első nyelv angol, második nyelv °

Óraterv a kerettantervekhez – 7–12. évfolyam						
Tantárgyak	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3+1	4	4	4	4	4+1
I. idegen nyelv	3+2	3+2	3+1	3+1	3	3
II. idegen nyelv			3+1	3+1	3+2	3+2
Matematika	3	3+1	3	3	3	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2	3	3
Erkölcstan	1	1				
Etika					1	
Biológia – egészségtan	2	1		2	2	2
Fizika	2	1	2	2	2	
Kémia	1	2	2	2		
Földrajz	1	2	2	2		
Ének-zene	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*			1			
Művészetek**					2	2
Informatika	1	1	1	1		
Technika, életvitel és gyakorlat	1					1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret			2***	2***	4	54
Rendelkezésre álló órakeret	31	31	35	36	35	35

°Második idegen nyelvként nyolcadik osztály végén három nyelv kerül meghirdetésre, melyek közül kettő jelölendő meg. Ezek alapján indítunk két különböző második nyelvi csoportot.

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

**11–12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

*** tantárgycsoportos orientációs foglalkozások

- Humán (magyar-történelem-művészetek) tantárgycsoport
- Természettudományi (biológia-fizika-kémia) tantárgycsoport
- Matinfo (matematika-informatika) tantárgycsoport

A tanulók nyolcadik osztály végén, -rangsorolva- két tantárgycsoportot jelölhetnek meg, ezek alapján szervezünk és indítunk legalább két csoportot.

A 2013/14 –es tanévtől, felmenő rendszerben:

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Matematika	Matematika speciális tagozat tanterve
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	B változat
Ének-zene	A változat

Speciális matematika tantervű csoport				
Tantárgyak	9.évf.	10. évf.	11.évf.	12.évf.
Magyar nyelv és irodalom	2*+2	1+3	1+3	1+3
I. idegen nyelv	3*	3*	3*	3*
II. idegen nyelv	3*	3*	3*	4*
Matematika	7	7	6,5	7,5
Történelem, társadalmi és állampolgári ism.	2	2	3	3
Etika			1	
Biológia - egészségtan		2	2	2
Fizika	2	2	1,5	1,5
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgókép kultúra és média	1			
Művészetek			2	2
Informatika	1*	2*		
Életvitel és gyakorlat			1	
Testnevelés és sport	5*	4*+1**	5*	5*
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető/emelt szintű érettségi			2	2
Rendelkezésre álló időkeret	35	36+1**	35	35

** tömbösített témahét: sítábor

Szegedi Tudományegyetem Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola
Pedagógiai Program

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Matematika (11-12 évf.)	Emelt matematika, A változat
Fizika	Emelt fizika
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	B változat
Ének-zene	A változat

Általános tantervű csoport emelt szintű fizika orientációval				
Tantárgyak	9.évf.	10. évf.	11.évf.	12.évf.
Magyar nyelv és irodalom	2*+2	1+3	1+3	1+3
I. idegen nyelv	3*	3*	3*	3*
II. idegen nyelv	3*	3*	3*	4*
Matematika	4	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ism.	2	2	3	3
Etika			1	
Biológia - egészségtan		2	2	2
Fizika	5	6	3	4
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgókép kultúra és média	1			
Művészetek			2	2
Informatika	1*	2*		
Életvitel és gyakorlat			1	
Testnevelés és sport	5*	4*+1**	5*	5*
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető: 2+2 (fizika+matematika)			4	4
Rendelkezésre álló időkeret	35	36+1**	35	35

** tömbösített témahét: sítábor

Szegedi Tudományegyetem Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola
Pedagógiai Program

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	B változat
Ének-zene	A változat

Általános tantervű csoport informatika/műszaki informatika orientációval				
Tantárgyak	9.évf.	10. évf.	11.évf.	12.évf.
Magyar nyelv és irodalom	2+2	1+3	1+3	1+3
I. idegen nyelv	4*	4*	3*	3*
II. idegen nyelv	3*	3*	3*	4*
Matematika	4*	3*	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ism.	2	2	3	3
Etika				1
Biológia - egészségtan		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgókép kultúra és média		1		
Művészetek			2	2
Informatika	4	3	3	2
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5*	4*+1**	5*	5*
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető/emelt szintű érettségi			4	4
Rendelkezésre álló időkeret	35	36	35	35

**tömbösített témahét: sítábor

Szegedi Tudományegyetem Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola
Pedagógiai Program

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	B változat
Ének-zene	A változat

Általános tantervű osztály magyar-történelem orientációval				
Tantárgyak	9.évf.	10. évf.	11.évf.	12.évf.
Magyar nyelv és irodalom	2*+3	2+4	1+4	1+4
I. idegen nyelv	4*	4*	3*	3*
II. idegen nyelv	3*	3*	3*	4*
Matematika	3*	3*	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ism.	4	3	3	4
Filozófia			1	1
Etika			1	
Biológia		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgókép kultúra és média	1			
Művészetek			2	2
Informatika	1*	2*		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5*	4*+1**	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető/emelt szintű érettségi			4	4
Rendelkezésre álló időkeret	35	36+1**	35	35

** tömbösített témahét: sítábor

Szegedi Tudományegyetem Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola
Pedagógiai Program

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	B változat
Ének-zene	A változat

Általános tantervű osztály biológia-fizika-kémia orientációval				
Tantárgyak	9.évf.	10. évf.	11.évf.	12.évf.
Magyar nyelv és irodalom	2*+2	1+3	1+3	1+3
I. idegen nyelv	4*	4*	3*	3*
II. idegen nyelv	3*	3*	3*	4*
Matematika	3,5*	3*	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ism.	2	2	3	3
Etika				1
Biológia - egészségtan	2	2	2	2
Fizika	2	2	2	2
Kémia	2	2	2	
Laboratóriumi gyakorlat	1,5	2	1	
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgóképkultúra és média		1		
Művészetek			2	2
Informatika	1*	2*		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5*	4*+1**	5*	5*
Osztályfőnöki		1	1	1
Szabadon tervezhető/emelt szintű érettségi			4	4
Rendelkezésre álló időkeret	35	36+1**	35	35

** tömbösített témahét: sítábor

Szegedi Tudományegyetem Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola
Pedagógiai Program

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Általános tantervű csoport angol illetve német nyelvi orientációval

Tantárgy megnevezése	Változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	B változat
Ének-zene	A változat

Tantárgyak	9.évf.	10. évf.	11.évf.	12.évf.
Magyar nyelv és irodalom	2*+3	2+3	1+3	1+4
I. idegen nyelv	5*	5*	5*	3*
II. idegen nyelv	3*	3*	3*	4*
Matematika	4*	3*	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ism.	2	2	3	4
Etika			1	
Biológia - egészségtan		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgókép kultúra és média	1			
Művészetek			2	2
Informatika	1*	2*		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5*	4*+1**	5*	5*
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető/emelt szintű érettségi			4	4
Rendelkezésre álló időkeret	35	36	35	3534

** tömbösített témahét: sítábor

Szegedi Tudományegyetem Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola
Pedagógiai Program

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

		Tantárgy megnevezése	Változat			
		Fizika	B változat			
		Kémia	B változat			
		Biológia-egészségtan	B változat			
		Ének-zene	A változat			
Magyar-francia két tanítási nyelvű képzés						
Tantárgyak	9. Kny.	9.évf.	10. évf.	11.évf.	12.évf.	
Magyar nyelv és irodalom Anyanyelvi kommunikáció képességfejlesztés	1,5	2+2	1+3	1+3	1+3	
Célnyelv (francia)	18	6	6	5	5	
Célnyelvi civilizáció (Francia civilizáció)***			2	2°	2°	
II. idegen nyelv		3*	3*	3*	4*	
Matematika*** Matematikai képességfejlesztés	1,5	3	3	3,5	3	
Történelem, társ.-i és állampolgári ism.*** Forráselemzési stratégiák	1,5	2	2	3,5	3	
Etika				-	1	
Biológia - egészségtan			2	2	2	
Fizika		2	2	2		
Kémia		2	2			
Földrajz*** Természetismereti projektmunkák	0,5	3	2			
Ének-zene		1	1			
Vizuális kultúra		1	1			
Dráma és tánc / Mozgókép kultúra és média		-	1			
Művészetek				2	2	
Informatika Informatika	2	2				
Életvitel és gyakorlat					1	
Testnevelés és sport	5*	5*	4*+1**	5*	5*	
Osztályfőnöki		1	1	1	1	
Szabadon tervezhető/emelt szintű érettségi:				2	2	
Rendelkezésre álló időkeret	30	35	36	35	35	
Angol nyelvi kommunikáció választható képességfejlesztés Közösségépítés (osztályfőnök) választható képességfejlesztés	2 1					

° kötelezően választandó fakultáció, ** tömbösített témahét: sítábor, *** francia nyelven

A kimenő 11. és 12. évfolyam óratervével kapcsolatos megjegyzések

A 11. és 12. évfolyam követelményeit rögzítő 100/1997. kormányrendelet pontosan megfogalmazza az iskola által megoldandó feladatokat.

Az egyes tantárgyak szintjének megválasztása az osztálykereteken túljutó csoportok létrejöttéhez fog vezetni, melyek száma a tanulók mindenkori választásától függ. A kötelező és választható órák lehetséges számát az 1993.évi LXXIX. törvény 52. §-nak 3/c, 6/e és 9/c pontja határozta meg. Iskolánk a 11. és 12. évfolyamra vonatkozó óratervben megadott óraszámokban kínál lehetőséget a kötelező és szabadon választott tantárgyak követelményeinek elsajátítására.

II.3. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és a taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyveket minden munkaközösség közösen választja ki a minisztérium által kiadott hivatalos tankönyvlistából. (Más forrásból származó könyvek használatához ki kell kérni a szülői szervezet és a diákönkormányzat véleményét.) A kiválasztás fő szempontja, hogy a tankönyv illeszkedjék az érvényben levő központi tantervhez, illetve az adott tantárgyra érvényes helyi tantervhez. További szempontok lehetnek még:

- Megjelenítését tekintve esztétikus legyen; illusztrációival, elrendezésével a tanulási folyamatot segítse.
- Korrekt szaktárgyi információkat tartalmazzon.
- Illeszkedjen a tanulók életkori sajátosságaihoz: vegye figyelembe a tanulók értelmi fejlődésének, megismerő tevékenységének életkori jellemzőit.
- A tankönyv nyelvezete a magyar nyelv szabályait kövesse, érthető, értelmezhető legyen a tanulók számára.
- Lehetőleg önmagában alkalmas legyen a tantárgy helyi tantervének tanítására, vagy minél kevesebb kiegészítő taneszközt feltételezzon.
- Az egymást követő évfolyamokon szolgálja a tananyag egymásra épülését.
- Árát tekintve elfogadható mértékben terhelje a családokat.

A kiválasztott tankönyvek alapján a tankönyvfelelős elkészíti minden osztály, illetve osztálycsoport rendelési listáját. A könyvek rendelése minden tanuló esetében egyénileg történik, amire megfelelő időt (legalább egy hetet) kell biztosítani. A rendeléssel egy időben kell a szülőnek jeleznie, ha gyermeke ingyenesen jogosult a tankönyvek használatára, ~~vagy a tankönyvekről számlát kér.~~

A rendelések összesítése, az iskolai rendelés elkészítése, ~~a tankönyvek ellenértékének beszedése,~~ valamint a tankönyvterjesztő céggel való kapcsolattartás a tankönyvfelelős feladata.

A tankönyvek ellenértékének beszedése, az ingyenességre jogosult tanulók tankönyveinek nyilvántartása, a könyvek kezelése az igazgató által megbízott felelős feladata.

II.4. A mindennapos testnevelés szervezése

Diákjaink számára a pedagógiai programunk heti öt testnevelési órát tartalmaz, amelyből heti három órát az órarendbe iktatva osztálykeretben szervezünk. A 4. és 5. testnevelés órát diákjaink számára az alábbi rendben biztosítjuk:

- a diák sportcsoportban sportoló tanulók számára a választott sportágban heti 2 alkalommal kötelező sportkörü foglalkozáson való részvétellel
- a tanulók által a délutáni időszakban választott sportágban biztosított heti 2 alkalommal foglalkozáson történő részvétellel, a választható sportágakat az intézmény igazgatója a tanév indítását megelőzően május 20-ig nyilvánosságra hozza
- a külső szakosztályokban igazolt, versenyszerűen sportoló tanulók számára a szakosztályban történő sportolással – a köznevelési törvényben meghatározott tartalommal beszerzett igazolás benyújtásával
- a tizedik évfolyamon heti 1 óra tömbösítve a sítáborban történő részvétellel
- a 13.évfolyam heti óraszámát kettő.
- alsó tagozatos általános iskolai tanulócsoporthoz számára néptánc oktatás heti két órában. A néptánc oktatást választó csoportok előző tanév június 1-jéig dönthetnek választásukról
- alsó tagozat részére labdás képességfejlesztő foglalkozások

II.5. Választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai

A tanulóknak joga van választani az iskola pedagógiai programjában szereplő választható tantárgyak, foglalkozások közül, valamint, ha erre lehetőség van, megválasztja a tantárgyakat tanító pedagógust is. A tanuló jelentkezhet a szabadon választható foglalkozásokra (pl. szakkörökre). Jelentkezésének elfogadását követően a foglalkozásokon, tanórákon való részvétele kötelező.

A kötelező tanórai foglalkozások választása az iskolába történő beíratáskor történik. A választás joga a kiskorú tanuló esetén a szülőt illeti meg. Az orientációnak megfelelő tantárgy választása kötelező. A speciális matematika csoportban 11-12. évfolyamon legalább heti 2 óra matematika, a speciális fizika csoportban 2 óra fizika és 2 óra matematika választása kötelező (R. 14.§. 3. pont alapján).

Valamennyi tanulócsoporthoz érint a nyelvtanítás bevezetésének első évétől, tehát a harmadik évfolyamtól a csoportbontás. Az idegen nyelveket ugyanis a hatékonyság, eredményesség fokozásának érdekében kiscsoportos formában oktatjuk. Ilyenkor a csoportok párhuzamosan vesznek részt a nyelvórákon. Első évfolyamon a napközis foglalkozások keretén belül ~~minden~~ heti négy tanítási napon, napi 20 perces játékos idegen nyelv oktatásban részesül minden tanuló.

A tanulni kívánt nyelvek megválasztása **általános iskolában** első nyelv esetén a szülők kompetenciája. A második idegen nyelv megválasztását olyan munkáltatói és logisztikai elvek korlátozzhatják, amikor a szülőknek már csak a felkínált lehetőségek közötti választást tesszük lehetővé. Emiatt előfordulhat, hogy a tanulócsoporthoz elindításához szükséges minimális létszám elérése esetén sávosan szervezzük meg a nyelvi órákat, vagyis a tanulót adott évfolyamon a saját osztálya keretei nem korlátozzák, mert a csoportszervezés alapelve nem az adott osztályba tartozás, hanem a tanulni kívánt nyelv. Ilyen esetben az évfolyam valamennyi nyelvi csoportjának óráit az órarendben azonos időpontra tervezzük.

A testnevelés órákon **általános iskolában** egyszerre két osztály tanulói vesznek részt, és nemenkénti megoszlásban fiú, illetve lány csoportot alkotnak. A lányok részére nő, a fiúk részére férfi testnevelő kolléga tartja az órákat.

A nevelési tanácsadó és tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság által megállapított tanulási nehezítettséggel bíró tanulók számára a fejlesztő foglalkozásokat tanítási időn kívül, délutáni időpontokban szervezzük meg. Tekintettel a rászoruló tanulók folyamatosan változó, és egyre növekvő számára, az, azonos fejlesztési igényű tanulókat a gyógypedagógiai, illetve az egyéb fogyatékoság szerint 1-3 fős kiscsoportokba soroljuk, és így valósítjuk meg foglalkoztatásukat.

A hit- és erkölcstan oktatásra jelentkezők számát, az igényelt felekezethez történő jelentkezéseket folyamatosan nyomon követjük. Amennyiben a jelentkező tanulók száma alacsony, és az iskola eltérő évfolyamain tanuló gyerekeket érinti, összevont csoportokban, tanítási időn kívül, az egyházak jogi képviselőivel és a szülői képviselőkkel egyeztetve délutáni időpontban biztosítunk helyet számukra a hit- és erkölcstan órák megtartására

A kerettantervre épülő helyi tantervek szerinti oktatásban részesülő gimnáziumi tanulók számára az iskola igazgatója minden év április 15-éig elektronikusan tájékoztatja a szülőket és a diákokat azokról a tantárgyakról, amelyekből a mindenkori 10. évfolyam tanulói kétszintű érettségire való felkészítést választhatnak. A tanuló május 20-áig az e-ellenőrzőn keresztül jelentheti be a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntését. A jelentkezések összesítése után az iskolavezetés május 30-ig meghatározza a következő tanévben induló felkészítő foglalkozásokat. Amennyiben a tanuló által választott tantárgyból vagy felkészülési szinten nem indul csoport, a tanuló a választását június 20-ig módosíthatja.

II.6. A 11. és 12. évfolyam emelt szintű érettségire felkészítő, szabadon választható tantárgyai:

- magyar nyelv és irodalom,
- idegen nyelvek,
- történelem,
- matematika,
- fizika,
- informatika,
- biológia,
- kémia,
- földrajz,
- ének-zene,
- rajz,
- testnevelés,

melyek közül kettő választható, heti 2+2 órában. Kivétel a speciális matematika csoport, ahol legalább heti 2 óra matematika választása kötelező, továbbá az emelt szintű fizika csoport, ahol heti 2 óra fizika és 2 óra matematika választása kötelező.

A 11. és 12. évfolyam matematika, fizika és informatika specializációs osztályai, megtartva egyedi irányultságukat az adott tantárgyból - más óraszámmal ugyan -, az emelt szintű érettségi követelményeinek megfelelő képzést kapják. A fizika specializációjú csoport matematikából a korábbi kiemelt óraszám miatt szintén emelt szintű érettségit tehet az eltérő óraszám ellenére. A többi tantárgy tervezett óraszama a középszintű érettséginek felel meg.

II.7. A középszintű érettségi vizsga témakörei

A középszintű érettségi vizsga témaköreit a 2. sz. melléklet tartalmazza

II.8. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése

A tanulók ellenőrzése és értékelése a pedagógiai folyamatban, az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái

A tanuló tudásszintjének osztályzattal történő értékelése

Iskolánk tanárai törekednek az objektív, érvényes és megbízható értékelésre, a sokoldalú, változatos értékelési rendszer kialakítására - a tanulók életkori sajátosságainak és a tantárgy jellegének figyelembevételével.

Tantárgytól függetlenül fontosnak tartjuk a szép, helyes magyar beszéd tanítását, a kifejező- és előadókészség fejlesztését.

Az értékelés az iskolai élet minden területére kiterjed, így:

- az ismeretek és készségek elsajátítási szintjére,
- a magatartásra a tanórán és a tanórán kívül,
- a szorgalomra, a feladatvállalásra és feladatvégzésre, a szükséges felszerelés meglétére.

Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei:

- folyamatosság, rendszeresség,
- korrektség,
- igényesség,
- objektivitás és empátia egészséges aránya,
- a tanulói önkontroll fejlesztésének igénye.
- életkori sajátosságokhoz igazodó

Az értékelés célja:

- motiválja a tanulókat,
- preferálja a tehetséget és a szorgalmat,
- kialakítsa a tanulóban az önálló tanulásra való képességet,
- jelezze a tanuló számára tudásának szintjét,
- alakítsa ki a tanulóknál az önértékelés képességét,
- fejlessze személyiségét,
- jelezze a pedagógus számára a tanuló fejlődését,
- jelezze a szülő számára gyereke viszonyát a tantervi követelményekhez.

Az ellenőrzési és értékelési rendszer követelményei:

- a tanév kezdetekor pontosan meg kell határozni a tanulóknak a követelményeket, ennek számonkérési módját;
- az ellenőrzés legyen következetes és felelősségteljes, folyamatos munkára és kötelességtudatra neveljen;
- az értékelés legyen tárgyilagos, objektív, erősítse a pozitívumokat, és tárja fel a hiányosságokat;
- az értékelés legyen sokoldalú és ösztönző hatású.

Az értékelés formái

Személyes, verbális értékelés

Az iskola tanárainak tevékenységét tudatos, rendszeres szóbeli értékelés jellemzi. Értékelési rendszerünkben helyet kap a személyre szóló értékelés a tanítási órán és az órán kívüli tevékenységben egyaránt, ami a pedagógus segítő és tanácsadó képességét tükrözi.

A kiemelkedő teljesítményeket, versenyek eredményeit az egész iskola közössége előtt értékeljük.

A tanuló fejlődése érdekében az osztályban tanító pedagógus és az osztályfőnök hosszabb helyzetfeltáró beszélgetést is folytathat a diákokkal, a szülőkkel.

A verbális értékelés lehetőségei, fajtái:

- feleletek, dolgozatok érdemjegyeinek indoklása;
- magatartás, szorgalom szóbeli értékelése osztályfőnöki órákon a diákok bevonásával, félévi és tanév végi osztályozó konferenciákon;
- tanórán kívüli foglalkozások értékelése (kirándulások, iskolai rendezvények, szín-ház-, mozi-, tárlatlátogatások stb.);
- szülői értekezletek, fogadóórák;

Írásbeli szöveges értékelés

A szaktanár a tanulók írásbeli munkájáról szöveges értékelést adhat. Az egy tantárgyból kritikus teljesítményt nyújtó tanulók szüleinek a szaktanár - több tantárgy esetén az osztályfőnök is - értékelő levélben figyelmeztető célú tájékoztatást ad félév, illetve év vége előtt egy hónappal.

Az osztályfőnök az igazolatlanul hiányzó tanuló szüleit a törvényi előírásnak megfelelően írásban értesíti a diák munkafegyelmének lazulásáról, az előírt mérték túllépésekor a területileg illetékes jegyzőt is írásban tájékoztatja.

Az írásbeli szöveges értékelés lehetőségei, fajtái:

- írásbeli számonkéréshez kapcsolódó megjegyzések;
- dicséret, elmarasztalások a naplóhoz csatolt értékelő füzetbe, ellenőrző könyvbe,
- üzenő füzetbe;
- értesítés a szülő számára a várható bukásról félév, ill év vége előtt legkésőbb egy hónappal
- az első évfolyamon félévkor és tanév végén, második évfolyamon félévkor szöveges értékelés, amely a munkaközösség által összeállított értékelő lap megfelelő szövegrészének aláhúzásával történik.

Szöveges értékelés 1- 2. évfolyamon

A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény értelmében szöveges értékelést kell alkalmazni az 1. évfolyamon félévkor és tanév végén, továbbá 2. év félévkor. A törvényi előírásoknak megfelelően intézményünkben a tanulók teljesítményét szövegesen értékeljük, az ötfokozatú skála teljes elhagyásával.

Szöveges értékeléssel kell kifejezni, hogy a tanuló:

- Kiválóan teljesített
- Jól teljesített
- Megfelelően teljesített
- Felzárkóztatásra szorul.

A **Felzárkóztatásra szorul** minősítés esetén a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárnai a fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, javaslatot kell tenni azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre, egyéni felzárkóztató programot kell készíteni számára.

Osztályozás

2. év végétől félévkor és tanév végén az érdemjegyek alapján osztályzattal értékelünk. Érdemjegyeket szóbeli és írásbeli ellenőrzés alkalmával szerezhetnek a tanulók.

Az írásbeli feladatokat a szaktanárok a megíratást követően 2 héten belül kijavítják. A dolgozat javítását és értékelését követően a tanuló a dolgozatot megtekinti, az érdemjegyet a szaktanár a naplóba, a tanuló az ellenőrző könyvébe beírja.

A félévi ill. év végi osztályzatot a szaktanárok döntenek el a félév ill. a tanév során megszerzett érdemjegyekből. Ennek meghatározásához félévenként, tantárgyanként legalább 3 jegy szükséges. A heti egy óraszámú tantárgyak esetében félévenként két érdemjegy is elegendő. Az év végi érdemjegy a tanuló egész éves teljesítményét értékeli. Az érdemjegyek megállapítása nem mondhat ellent a kerekítés szabályainak. A témazáró dolgozat a jegyek kialakításakor legfeljebb kétszeres súllyal számíthat.

A Köznevelési Törvény által meghatározott mértékű hiányzás esetén a tanulónak - a tantestület döntésének megfelelően - osztályozó vizsgát kell tennie vagy osztályt kell ismételnie.

A magatartás és a szorgalom jegyeket a tanév végi osztályozóértekezlet határozza meg az osztályfőnökök előterjesztése alapján. A 8. és 12. évfolyamon a félévi magatartás és szorgalom jegyekről is osztályozóértekezlet dönt. A többi évfolyamon a félévi osztályozókonferenciáról a tanév munkarendjében az osztályfőnöki munkaközösség határoz. Osztályozókonferencia nélkül a tanulók magatartásának és szorgalmának minősítését az osztály és az osztályban tanító tanárok véleményének meghallgatásával az osztályfőnök állapítja meg.

Törekszünk arra, hogy a szóbeli és írásbeli értékelés egyensúlyát megteremtsük.

Az emelt szintű érettségire való felkészítő foglalkozás értékelése és minősítése

Az emelt szintű érettségire készülők teljesítményének értékelésére a 11. és a 12. évfolyamon félévkor és év végén egy érdemjeggyel történik akkor is, ha a tantárgyat két vagy több tanár tanítja, az érdemjegy megállapítása konszenzussal történik.

Az iskolai írásbeli ellenőrzések formái, rendje, korlátai

- A tanuló írásbeli ellenőrzésének formái a következők:
- témazáró dolgozat: a tantervben meghatározott témakörök végén íratott, egy teljes tantervi téma számonkérésére szolgáló, általában egy, de maximum 2 összevont tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli ellenőrzési forma. A témazáró dolgozatban szereplő feladattípusok arányai megfelelnek a tananyag és a tantervi követelmények belső arányainak;
- egyéb dolgozat: egy tantervi téma valamely részének számonkérésére szolgáló, legfeljebb 20 percet kitöltő írásbeli ellenőrzési forma, amelyben az ismeretek felidézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számon kérhető.
- Az írásbeli beszámoltatás rendje és korlátai a következők:
- témazáró dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb egy héttel a dolgozatírás előtt bejelenti, a naplóba beírja, a dolgozatot 2 héten belül kijavítja;
- egy osztályon belüli tanulócsoporttal egy napon kettőnél, egy héten négynél több témazáró dolgozatot nem íratunk;
- a szaktanár egy tantárgyból nem írat újabb témazáró dolgozatot mindaddig, amíg az előző dolgozatot kijavítva ki nem adta a tanulóknak;
- ha a tanuló igazoltan hiányzik a témazáró dolgozat írásakor, a szaktanár a dolgozat megírását későbbi időpontban pótolhatja.

A dolgozatok értékelése:

- minden írásbeli dolgozat értékelése egy tantárgyi érdemjeggyel történik, de magyarból az értekező jellegű dolgozatra irodalom és nyelvtan osztályzatot is adunk;
- az érdemjegyek megállapítása a tantárgyanként kialakult gyakorlatnak megfelelően történik;
- a tanulókkal ismertetni kell az értékelés szempontjait, a ponthatókat ill. százalékos arányokat.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai, értékelése

- Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok a tanórán feldolgozott ismeretek elsajátítását, alkalmazásuk gyakorlását, az írásbeli és szóbeli beszámoltatások előkészítését szolgálják, házi dolgozat esetén az írásbeli beszámoltatást helyettesítik.
- A tanulók számára napi, heti rendszerességgel adunk írásbeli, szóbeli és gyakorlati házi feladatot.

A házi feladat adásának céljai:

- újra feldolgozni, elmélyíteni, rögzíteni az órán tanultakat;
- készségi szintig gyakorolni a tanult algoritmusokat;
- önálló kutatómunkát végezni valamely témában;
- alkotómunkát végezni valamely témában.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok elvégzése kötelező, kivéve, ha a szaktanár a feladatot kifejezetten szorgalmi házi feladatként adja ki. A kötelező írásbeli és szóbeli feladatból a szaktanár a tanulót a következő tanórán beszámoltathatja, teljesítményét érdemjeggyel értékelheti.

A házi feladat adásának elvei

A házi feladat mennyiségének meghatározásánál mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulónak naponta 5-7 órája van, és minden órán tűznek ki a számára kötelezően megoldandó feladatot.

Csak olyan feladat adható kötelező jelleggel, amely az órán elhangzott tananyag alapján elvégezhető. (Ha ez a csoport heterogén tudásszintje miatt nem lehetséges, akkor a házi feladatnak mindig legyen olyan része, amelynek elvégzésére, elkészítésére, megtanulására mindenki képes.)

A házi feladat ellenőrzése és értékelése

- A szaktanárok az írásbeli házi feladatokat a tanórán a diákokkal közösen ellenőrzik, a hibás megoldásokat kijavítják.
- Az el nem készített, illetve hibás házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint:
- nem büntetjük a tanulót, ha a hiba a feladat vagy az annak alapjául szolgáló anyag nem értéséből fakad;
- meg kell adni a tanulónak a házi feladat pótlásának lehetőségét, ha önhibáján kívül (igazolt betegség) mulasztotta azt el;
- a házi feladat elvégzésének hanyagságból történő elmulasztását pedagógiai eszközökkel és módszerekkel lehet és kell büntetni
- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikra szokásos.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, modellkészítés, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése, forráselemzés) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.
- A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismeretet kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatokat) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.

A házi dolgozat értékelése

A házi dolgozatot a szaktanár érdemjeggyel értékelheti. Elégtelen érdemjegyet kap az a tanuló, aki a házi dolgozatát határidőre nem adja le a szaktanárnak, és ha a késedelmét a házirendben meghatározott módon nem igazolja. Igazolt hiányzásaira hivatkozva a tanuló a szaktanártól kérheti a beadási határidő módosítását.

A házi dolgozatok íratásának rendje és korlátai a következők:

- a házi dolgozat témáját a szaktanár tanórán legalább egy hetes beadási határidővel adja ki
- a beadási határidő lejártát követő 15 munkanapon belül a szaktanár a házi dolgozatokat kijavítja és kiadja a tanulóknak.

A szóbeli feleltetés rendje és korlátai:

- a kötelező szóbeli feladatból a szaktanár a tanulót a következő tanórán beszámoltathatja, teljesítményét érdemjeggyel értékelheti;

- a szóbeli feleltetés ideje nem haladhatja meg tanulónként a 15 percet, emelt szintű érettségire való felkészítésnél a 20 percet;
- a szóbeli feleltetés során a témakörből ismétlődő kérdés adható;
- a tanuló a több napos hiányzását követő tanóra elején kérheti a szóbeli számonkérés alóli felmentését.

II.9. A tanulók magatartásának, illetve szorgalmának osztályzattal történő értékelése

A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, formái

A magatartás és a szorgalom értékelését az egész éves munka figyelembe vételével a tanév végi osztályozóértekezlet végzi el, az osztályfőnökök előterjesztése alapján. A 8. és 12. évfolyamon a félévi magatartás és szorgalom értékelése is osztályozóértekezleten történik. A többi évfolyamon félévi osztályozókonferencia megtartása nem kötelező, csak ha az osztályfőnök azt indítványozza. Osztályozókonferencia nélkül a tanulók magatartásának és szorgalmának minősítését az osztályban tanító tanárok véleményének figyelembe vételével az osztályfőnök állapítja meg. A vélemények kikérésének módját az osztályfőnök választja meg, de mindenképpen gondoskodnia kell arról, hogy minden érintettnek lehetősége legyen véleményének kifejtésére.

Tanév végén a tanulók magatartási és szorgalmi minősítését az osztályfőnök az osztályban tanító tanárok véleményének meghallgatásával állapítja meg, véleményeltérés esetén a nevelőtestület határoz. Példás magatartás illetve szorgalom minősítés egynél több tanár eltérő véleménye esetén nem adható.

Magatartás

példás magatartású az a tanuló, aki:

- az iskolai házirendet betartja;
- az önként vállalt és rábízott feladatokat elvégzi;
- kulturált magatartást tanúsít iskolán belül és kívül is és
- legfeljebb egy szaktanári figyelmeztetése van

jó magatartású az a tanuló, aki:

- az iskolai házirendet általában betartja és
- a rábízott feladatokat elvégzi;
- legfeljebb osztályfőnöki intője van.

változó magatartású az a tanuló, aki:

- gyakran megszegi a házirend előírásait, és ezért osztályfőnöki rovója, illetve igazgatói intője van;

rossz magatartású az a tanuló, aki:

- a házirendet semmibe veszi és/vagy társait akadályozza annak megtartásában, és ezért többszöri fegyelmező intézkedésben részesült,
- hatályos fegyelmi büntetése van.

Szorgalom

példás szorgalmú az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő egyenletes teljesítményt nyújt és
- többletfeladatokat vállal és azokat megbízhatóan elvégzi.

jó szorgalmú az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes teljesítményt nyújt;
- az órákon általában aktív, munkához való viszonya a tőle elvárható szintű.

változó szorgalmú az a tanuló, akinek:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó vagy osztályzata egy tantárgyból elégtelen.

hanyag szorgalmú az a tanuló, aki:

- a követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- feladatait sorozatosan nem végzi el vagy osztályzata több tantárgyból is elégtelen.

II.10. A tanulók jutalmazásának formái, rendje

A tanulói közösségeket vagy az egyes tanulókat magatartásukban vagy egyéb irányú munkájukban elért jó eredményeikért, valamint a tőlük elvárhatónál jobb teljesítményért jutalmazzuk.

Iskolai jutalmazás fokozatai:

- szaktanári dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

Könyv és/vagy oklevél

Kiemelkedő versenyeredményért, kitűnő bizonyítványért, valamint példamutató közösségi munkáért az osztályban tanító tantestület, vagy a szaktanár véleménye alapján a kerül kiosztásra. A versenyeken kiváló eredményt elérő, valamint az iskolai szinten kiemelkedő közösségi munkát végző tanulók bizonyítványosztáskor, illetve a nyolcadikos és tizenkettedikes diákok a ballagási ünnepélyen veszik át.

A kiemelkedő (országos, illetve nemzetközi szintű versenyeken elért) eredményt azzal tesszük maradandóvá, hogy teljesítőjének fényképét az eredmény megjelölésével kiteszük a „**dicsőségfalra**”. Az elhelyezést a felkészítő tanár kezdeményezi.

„Kiváló Kisdíák”

címet azok a negyedik osztályos tanulók kaphatnak, akik alsó tagozaton kiemelkedő tanulmányi eredményükkel, példás magatartásukkal, versenyeken, nyilvános szereplések alkalmával elért kiemelkedő teljesítményükkel példát mutattak társaiknak. Az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület egyetértésével osztályonként legfeljebb 2 tanuló kaphatja, a tanévzáró ünnepségen kerül átadásra.

„Kitűnő Tanuló”

címet azok a példás magatartású és szorgalmú 8. illetve 12. osztályos tanulók kapnak, akik minden tanév év végi bizonyítványában illetve gimnáziumi bizonyítványában minden tantárgyból jeles osztályzat szerepel.

A „**Kitűnő tanuló**” címet kapó tanuló legfeljebb még egy további elismerést kaphat az alábbiak közül:

Általános iskolások

„Kiváló Diák”

cím adható azon 8. osztályos tanulóknak, akik éveken keresztül magatartásukkal, valamennyi tanévben legalább 4,5-es eredményű tanulmányi munkájukkal, és egyéb tevékenységükkel versenyeiken, nyilvános szereplések alkalmával elért kimagasló eredményeikkel példát mutattak iskolánk tanulóközösségének. Osztályonként legfeljebb 2 tanuló kaphatja.

„Iskolánk jó tanulója, jó sportolója”

A díj adományozásának kritériumai megfelelnek az országos kiírásban foglaltaknak, azzal a különbséggel, hogy iskolánkban a díjat minden évben nyolcadikos tanulóknak ítélhetjük oda, legfeljebb 2 tanuló számára.

Dr. Katona Tamás emlékére alapított „Ifjú tudósjelölt” díjban

az a nyolcadik osztályos tanuló részesülhet, aki a természettudományok és/vagy humán tudományok területén rendezett rangos versenyeken kimagasló, elismerésre méltó teljesítményt nyújtott. A díjjal járó pénzjutalom évenként legfeljebb 2 fő részére ítélhető oda az iskolai alapítvány kuratóriumának jóváhagyásával.

Gimnáziumi tanulók

„Ságvári Emlékérem”

adományozható az iskola végzős diákjának, aki

- Középszintű tanulmányai során legalább 4,5-ös magatartás illetve szorgalom értékeléssel, és tanulmányi eredménnyel rendelkezik, továbbá,
- valamilyen téren (tanulmányi verseny, kultúra, sport, közélet) kiemelkedő teljesítményt nyújtott, valamint
- kiemelkedő a társaihoz való viszonya, a diákok körében való elismertsége.

„Ságvári Emléklap”

adományozható az iskola végzős diákjának, akit Ságvári Emlékéremre terjesztettek fel, de az egy osztályban tanító tanárok 2/3-ánál kevesebb, ám 1/2-énél több támogatását kapta. Az adományozás feltétele, hogy az igazgató előterjesztésére a tantestület minden tagja igennel vagy nemmel szavazzon és a jelölt támogató többséget kapjon,

vagy

Ságvári Emlékéremmel azonos feltételek teljesülése mellett Ságvári Emléklapra terjesztettek fel és az egy osztályban tanító tanárok 1/2-énél több támogatását kapta. Az adományozás feltétele mindét esetben, hogy az igazgató előterjesztésére a tantestület minden tagja igennel vagy nemmel szavazzon és a jelölt támogató többséget kapjon.

„Közösségért Díj”

adományozható a gimnázium legfeljebb két végzős tanulója számára, az iskola szintű közösségi munka elismeréseként a Diákönkormányzat által, a nevelőtestület egyetértésével.

„Ságvári Emlékérem”

Az iskola olyan egykori diákja kaphatja meg ezt a díjat, aki a tudomány, a kultúra, az oktatás, a sport, a közélet stb. területén jelentős eredményt ért el, és valamilyen formában kifejezte ragaszkodását az alma máterhez. A tantestület bármely tagja előzetes írásbeli javaslata alapján az igazgató tesz javaslatot a tantestületnek. A nyílt szavazáson a szavazatok támogató többségét megkapó egykori tanítvány tekinthető kitüntetettnek. Az átadás időpontja a tanévnyitó ünnepély.

Az előző módokon nem jutalmazható, kiemelkedő eredményt elért tanulók elismerésére a nevelőtestület eseti döntést hozhat.

A kitüntetések adományozására –az előzőekben már szabályozottak kivételével- bármely tanár kezdeményezésére, az osztályfőnökök előzetes egyeztetését követő írásbeli felterjesztés alapján a tanuló osztályában legalább egy évig tanító tanárok közössége tehet 2/3-os többséggel támogatott javaslatot. Az adományozás feltétele, hogy az igazgató előterjesztésére a tantestület minden tagja igennel vagy nemmel szavazzon és a jelölt 2/3-os támogató többséget kapjon. Az átadás időpontja a ballagási/tanévzáró ünnepség.

II.11. Osztályba (csoportba) sorolás szempontjai

Általános iskolai beíratásnál a szülők kérelme alapján született igazgatói döntés alapján.

Gimnáziumban a tanuló a felvételi eljárás során született döntés alapján kerül a pedagógiai programban meghatározott osztálytípusok valamelyikébe.

A gimnáziumban haladó nyelvi csoportokba történő besorolás a szaktanárok által szervezett szintfelmérés alapján történik. Egyéb csoportbontások esetében a szaktanárok a létszámadatok és az órarend figyelembe vételével döntenek a csoportba sorolásról. (A tanulócsoporthoz minimális létszáma 8 fő.) Testnevelés tantárgyból a csoportbontás nemek szerint történik.

II.12. A tanulók fizikai állapotának mérése

A Magyar Diáksport Szövetség TÁMOP-3.1.13-12-2013-0001 azonosító számú „A testnevelés új stratégiájának és fizikai állapot új mérési rendszerének kialakítása és az önkéntes részvétel ösztönzése a komplex iskolai testmozgásprogramok szervezésében” című kiemelt projekt keretein belül megvalósuló mérés-értékelési rendszert, más néven NETFIT mérési rendszert alkalmazzuk. Ősszel és tavasszal futónapon mérjük fel 5-12. évfolyamon a 2000m futást.

II.13. Egészségnevelési elvek

Az iskola egészségnevelési programjának célja, hogy képessé tegyen minden tanulót arra, hogy egyre növekvő kontrollt szerezzen saját egészsége felett, többet törődjön egészségével, és mindehhez rendelkezzen a szükséges információkkal, lehetőségekkel.

Iskolánk egészséges, művelt, sokoldalú, munkáját szerető, azt megbecsülő, másokért élni, tenni tudó embereket kíván nevelni. A felnövekvő nemzedéknek az egyéni és a társadalmi érdekek összehangolásával kell családjá, munkahelye, baráti köre iránti kötelezettségeit teljesítenie. A kötelezettségekkel párhuzamosan egzisztenciát, családot, egyéni boldogságot kell teremtenie. Ezekre a feladatokra csak egészséges, kiegyensúlyozott ember képes. Az egészséges életmód kialakítása érdekében nagy hangsúlyt kell helyezni a prevencióra.

Jogszabályi háttér

A 96/2000. (XII.11.) országgyűlési határozattal kiadott „Nemzeti stratégia a kábítószer- fogyasztás visszaszorítására”

A 1036/2003. (IV.12.) Országgyűlési határozat, az Egészség Évtizedének Johan Béla Nemzeti Programjából

A nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályiról szóló 1999. évi XLII. törvény

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény, 38. § (1) és (2) bekezdése

Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX.3.) NM rendelet 2. és 3. sz. melléklete

A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló 51/1997. (XII.18.) NM rendelet

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI tv.

Feladatok

Az iskolai egészségnevelés komplex nevelési programot jelent minden pedagógus, elsősorban az osztályfőnök számára. Tudatos készség- és képességfejlesztő tevékenységgel kell biztosítani a tanulók testi, lelki és szociális fejlődését. Pedagógusaink vallják, hogy a példamutató életvitel az egyik leghatásosabb nevelőeszköz.

Az egészségnevelésnek az iskolai oktató-nevelő munka folyamatában valamennyi műveltségterületre kiterjedő, összehangolt, egymást erősítő tevékenység-rendszeren kell alapulni.

Az egészségnek mint életvezetési értéknek a tanórákon belül és a szabadidős programokon is a középpontban kell állnia.

Az iskola szerepe:

Az egészség megvédésére, megedzésére, visszaszerzésére vonatkozó ismeretek átadása, az egészségvédő lehetőségek sokoldalú bemutatása.

Megtanítani a diákoknak, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ezek megóvására magatartási alternatívákat ajánlani. Gyakorlással, segítséggel, példamutatással ösztönözni az egészségvédő magatartásra.

Segíteni az egészségeseket és a betegeket az egészségvédő öntevékenységekben, az egészséges életmód kialakításában.

Az iskolai környezet mint élettér is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

Iskolánk céljai az egészségmegőrzés érdekében

Olyan egészségfejlesztési modell kialakítása, amelyben a témák a diákok korának és érdeklődésének megfelelően minden évben készségfejlesztő formában kerülnek feldolgozásra.

Az életkorral járó biológiai és lelki változások megismertetése.

Az egészséges életmód iránti igény felkeltése.

Az egészséges életvitelhez szükséges képességek erősítése és fejlesztése.

Felelősségtudat kialakítása az egészség megőrzése érdekében. Az egészségnek mint alapértéknek elfogadása.

A testi edzettség, a rendszeres mozgás, a sportolás igényének kialakítása. Szabadidős sportolási lehetőségek biztosítása.

Esztétikus, igényes környezet kialakítása.

A tartalmas és harmonikus emberi kapcsolatok kialakítását szolgáló képesség fejlesztése. Felkészítés a jövőbeli családi szerepre.

A testi és lelki egészség összefüggésének felismertetése.

A lelki egészség iránti igény felkeltése, a szükséges készségek és képességek kialakítása.

Az egészségre káros szokások – alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás – biológiai, élettani, pszichés összetevőinek megismertetése. A káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése.

Ezen értékek birtokában tanulóink képesek legyenek:

- egészségük megőrzésére,
- a betegségek megelőzésére,
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülésére,
- az egészséges személyiség kimunkálására,
- a helyes magatartás kialakítására,
- sajátos étrend, mozgásprogram kialakítására.

Egészségnevelési programunk a következő témakörökre épül:

- személyi higiéné,
- emberi kapcsolatok,
- egészséges táplálkozás,
- szexuális nevelés,
- környezet és egészség,
- betegségmegelőzés,
- káros szenvedélyek,
- biztonságra nevelés,
- „fogyasztói nevelés” (reklámok hatása).

Egészségnevelésünkben kiemelt szerepet kapnak a következők:

- testi nevelés, testmozgás, testi higiéné,
- egészséges táplálkozás,
- lelki egészség védelme – személyiségfejlődés,
- drogprevenció.

Az iskolai egészségnevelés főbb színterei; módszerek és eszközök

Az egészségnevelés színterei:

- tanórák,
- osztályfőnöki órák,
- szaktárgyi órák (biológia, kémia, fizika, idegen nyelv, magyar nyelv és irodalom, történelem, vizuális kultúra),
- testnevelés órák,
- sportköri foglalkozások,
- állandó vagy időszaki kiállítások,
- egyéb programok (tájékoztató előadások, beszélgetések, gyakorlati bemutatók),
- együttműködés az ifjúságvédelmi felelőssel és az iskola-egészségügyi szolgálattal,
- a hátrányos helyzetű tanulókkal való kiemelt foglalkozás.

Az egészségnevelés egyik legfontosabb színtere az osztályfőnöki óra. Az osztályfőnöki nevelő és oktató munkához kapcsolódva be kell építeni a tanmenetekbe az egészséges életre nevelést, illetve az egészségvédelmet szolgáló tananyagot, melynek időkerete nem lehet kevesebb tanévenként 10 tanóránál.

Az egészségnevelésben alkalmazott technikák:

- egészségnevelő plakátok,
- faliújságok,
- kerekasztal-vita,
- szerepjátékok,
- magyarázó jellegű előadás,
- megfigyelés,
- ötletek szabad áramoltatása, ötletbörze,
- állapotfelmérés előzetes és utólagos tesztekkel,
- relaxációs módszerek,
- testi nevelés, testedzés.

Az egészségügyi felügyelet és ellátások rendje

A tanulók rendszeres egészségügyi felügyelete és ellátása érdekében az iskola fenntartója megállapodást kötött az iskolaorvosi teendőik ellátására.

Az iskolaorvos és az iskolai védőnő munkáját a megállapodásnak megfelelően végzi, tevékenységüket rendelet szabályozza. A tanulók egészségügyi ellátását az orvos és a védőnő az igazgatóval egyeztetett rend szerint folytatja, ennek megfelelően kerül sor a szükséges szűrővizsgálatokra és védőoltásokra. A szűrővizsgálatok idejére az iskola felügyeletet biztosít.

A testnevelők együttműködnek a sporttal, illetve gyógytestneveléssel összefüggő vizsgálatokat végző szakemberekkel.

Monitorozás, dokumentálás

A tanulók egészségi állapotának meghatározásához együtt kell működni az osztályfőnöknek, az iskolaorvosnak, a védőnőnek és a testnevelő tanároknak. A testnevelési órákon a tanulók fizikai állapotának felmérése a tanév elején és végén történik, az osztályfőnöki órákon pedig az egészségnevelés kulcsproblémáival is foglalkozunk.

A legális és illegális szerek használatának elsődleges megelőzését, valamint a másodlagos prevenció elősegítését célzó program

A droggal kapcsolatos problémák egyre jobban érintik a magyar társadalom minden tagját. A felmérések szerint különösen veszélyeztetett a 14-18 éves korosztály. Az iskolai megelőző tevékenység primer prevenció, mely csak akkor lehet igazán eredményes, ha diákjaink nem kerülnek közvetlen kapcsolatba a kábítószerrel.

Iskolánk feladata olyan egészségnevelési és drogstratégia kidolgozása, melynek sarkalatos pontja, hogy megtanítsuk diákjainkat a konfliktusok kezelésére.

A drogstratégia célja:

- a drogprevenció sokoldalú, multiplex módú megközelítése annak érdekében, hogy a serdülők megfelelő normákkal, elvárásokkal rendelkezzenek, legyenek szociális ismereteik;
- kialakuljon az ellenállási gyakorlatuk („Hogyan mondjon nemet a kísértésre a diák”);
- a közösségi értékek és normák kialakítása
- segítsünk diákjainknak harmonikus személyiséggé válni, hogy tudjanak kapcsolatokat kialakítani, konfliktusokat kezelni. A megfelelő önbizalom, a szükségesség érzete, a közösséghez tartozás, a párkapcsolatok alakításának képessége nélkül elvesz az önirányítás képessége, az egyén egyre kevésbé érez felelősséget saját sorsának alakításáért. Az egyensúly felborul, a labilis személyiség kapaszkodót keres, és ideiglenesen talál is a „pótszerekekben”, pótcselekvésekben. A megfelelő prevenció tartalmát ismét a képességek és készségek adják.
- a tiltások mellett alternatívát kell mutatnunk a szabadidő tartalmas, hasznos és kellemes eltöltésére, arra, hogy a boldogság elérhető és átélhető drogok nélkül is.

Fontosabb feladatok:

Létrehozni, rendszerezni és folyamatosan frissíteni egy olyan adattárat, amely a legfontosabb drogellenes és drogprevenciók szervezetek nevét, címét, szakembereinek megnevezését és elérhetőségét tartalmazza.

Szakmai kiadványok, ismeretterjesztő anyagok gyűjtése, dokumentációs tár kialakítása.

Faliújság kialakítása a legfontosabb ismeretek és hírek folyamatos közzétételéhez.

Az osztályok részére kidolgozott drogmegelőzési program megvalósítása osztályfőnöki órák keretében.

Együttműködés kialakítása és rendszeressé tétele minden, az egészségnevelési és drogmegelőzési program megvalósulását segíteni tudó szervezettel, a szegedi Kábítószer-ellenes Fórum bizottságaival, tapasztalatcsere hasonló intézményekkel.

A drogstratégia megvalósítása során az iskola együttműködik a bűnmegelőzés és bűnüldözés szervezeteivel.

Személyi feltételek

A tanulók egyenletes személyiségfejlődésének érdekében nagyon fontos az együttműködés a pedagógusok között.

Az egészségnevelési és drogmegelőzési terv sikere érdekében az osztályfőnökök segítőtársa az ifjúságvédelmi felelős, a drogkoordinátor, a szabadidő felelős és a diákmozgalmat segítő pedagógus. Az egészségnevelés és drogmegelőzés hatékonyságát növeli az iskolaorvossal, az egészségügyi és egészségnevelési intézményekkel és a szülőkkel való szoros kapcsolat, ill. az egészségvédelmi programokban és pályázatokon való részvétel.

Humán erőforrás	Feladat, szerepkör
Iskolavezetés	Támogatja az egészségneveléssel összefüggő programokat. A minőségi munka érdekében értékeli ezt a tevékenységet. Anyagi erőforrásokat teremt. Ösztönző rendszert dolgoz ki. Aktívan részt vesz az egyes programokban.
Osztályfőnöki közösség	Évfolyamokra lebontva foglalkozik az egészségneveléshez és drogmegelőzéshez kötődő tartalmak feldolgozásával.
Testnevelő tanár	Az iskola mindennapos testnevelési programját összeállítja. A tanulók számára egészségfejlesztő testmozgást szervez. Elvégzi a tanulók fizikai állapotának felmérését.
Ifjúságvédelmi felelős	Feltérképezi a rászoruló tanulókat, számon tartja a segítségre szorulókat. Segíti az egészségnevelési programok előkészítését és lebonyolítását. Kidolgozza az egyes tantárgyakban megvalósítható drogmegelőzési tartalmakat és segíti a tantestület munkáját. A drogmegelőzéssel összefüggő programokat irányítja, szervezi. Dokumentációs és értékelő munkát végez, pályázatokat ír, kapcsolatot teremt a külső támogatókkal.
Iskolaorvos, védőnő, pszichológus	Elvégzi a szükséges felméréseket. Előadásokat tart az egészséges életmód megvalósításáról, annak fontosságáról, a környezeti ártalmakról.
Tanulók	A tervezett éves programban sokoldalúan részt vesznek (tevékeny szerepvállalás, önálló kutatások és kezdeményezések).

M E L L É K L E T E K

1. sz. melléklet: A tantárgyak helyi tantervei
2. sz. melléklet: A középszintű érettségi vizsga témakörei
3. sz. melléklet: A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktatómunkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke
4. sz. melléklet: Környezeti nevelési program
5. sz. melléklet: Esélyegyenlőségi terv

Z Á R Ó R E N D E L K E Z É S E K

Nyilatkozat

Az SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola Szülői Munkaközösségének képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elkészítéséhez és elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Szeged,

.....

a Szülői Munkaközösség elnöke

Nyilatkozat

Az SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola Diákönkormányzata képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Szeged,

.....

a Diákönkormányzat vezetője

Nyilatkozat

Az SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola Intézményi Tanácsa képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Szeged,

.....

az Intézményi Tanács elnöke

A Pedagógiai Program elfogadása és jóváhagyása

Jelen Pedagógiai Programot az intézmény vezetőjének előterjesztése után a nevelőtestület 2015.10.07. napján elfogadta. A Pedagógiai Program 2015. november 1-én lép hatályba, egyidejűleg hatályon kívül kerül az előző Pedagógiai Program. A Pedagógiai Programot a nevelőtestület egy éves működés után felülvizsgálta, módosította.

A módosított Pedagógiai Programot jóváhagyta:

Szeged,

.....
Dr. Dobi János
igazgató

Fenntartói nyilatkozat

Az SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola fenntartója az intézmény Pedagógiai Programjával egyetért.

Szeged,

.....
A fenntartó képviselőjében